

SVARSTYBOS IR DIRVOS NOVELĖS PREMIJOS ĮTEIKIMAS

Kovo 16 d. Kultūros židinyje Korp! Neo-Lithuania New Yorke surengė viešas svarstybas tema "Lietuvos reikalai dabartinių įvykių šviesoje". Atidarė korporacijos valdybos pirmininkas, filisteris dr. Jonas P. Lenktaitis trumpu žodžiu nušviesdamas lietuvių tautos sunkumus praeityje, lenkų ir rusų mėginimą nutautinti Lietuvą ir beraščio lietuvio atsparumą. Paaiškino diskusijų tikslą, nusakė eigos tvarką, taisykles ir ragino visus išklausus prelegentų pranešimų kelti klausimus rūpima tema. Po to pakvietė prelegentus užimti vietas prie paruošto stalo, o dr. D. Krivicką, tarptautinės teisės profesorį ir ilgametį Užsienių reikalų ministerijos teisinį patarėją, paprašė būti ir diskusijų tarpininku tarp prelegentų ir klausytojų. Temos buvo: prof. dr. D. Krivickas — JAV tarptautinės politikos lūžis santykiuose su Sovietų Sąjunga; dr. Br. Nemickas — Madrido konferencija; Vytautas Vaitiekūnas — Tautinė diskriminacija ir tautos rusinimas okupuotoje Lietuvoje.

Turėjo būti ir ketvirtas prelegentas, Bronius Bieliukas, tačiau jis turėjo staiga išvykti ir svarstybose nedalyvavo.

Prelegentai buvo gerai pasirengę, kalbėjo įdomiai ir tiksliai atsakinėjo į klausimus kurių buvo apstu.

"Dirvos" literatūros premijos įteikimas

už novelę "Miko žygis", Valentinai Ūselienei, įvyko diskusijas užbaigus. Valdybos pirmininkas perskaitė vertintojų komisijos aktą, įteikė mecenato Simo Kašelio čekį \$600 sumai, o korporacijos filisterė dr. H. Montvilienė autorę apdovanojo raudonų rožių puokšte. Konkurso laimėtoja padėkojo premijos skyrėjui S. Kašeliui už dosnumą, "Dirvos" vadovybei ir Korp! Neo-Lithuania už įteikimo surengimą. Nuoširdų sveikinimą atsiuntė mokslo draugas Jonas Adomaitis iš Arizonos, kuris su autore kartu mokėsi šakių gimnazijoje. Tadas Alinskas aktoriškai perskaitė novelės santrauką kurią klausytojai entuziastiškai priėmė ir teigiamai įvertino il-

Programos atlikėjai su Dirvos novelės konkurso laureate V. Ūseliene. Iš kairės: V. Vaitiekūnas, dr. H. Montvilienė, T. Alinskas, prof. dr. D. Krivickas, V. Ūselienė, dr. Br. Nemickas ir dr. J. P. Lenktaitis.

DABARTINIS PAVOJUS

Ar ne pervėlai priešintis sovietams?

Vytautas Meškauskas

Tokia antrašte žydų Commentary žurnalas paskelbė savo redaktoriaus Norman Podhoretz ilgą straipsnį, kuriame jis apžvelgia JAV santykius su

sovietais nuo antrojo Pasaulinio karo pabaigos.

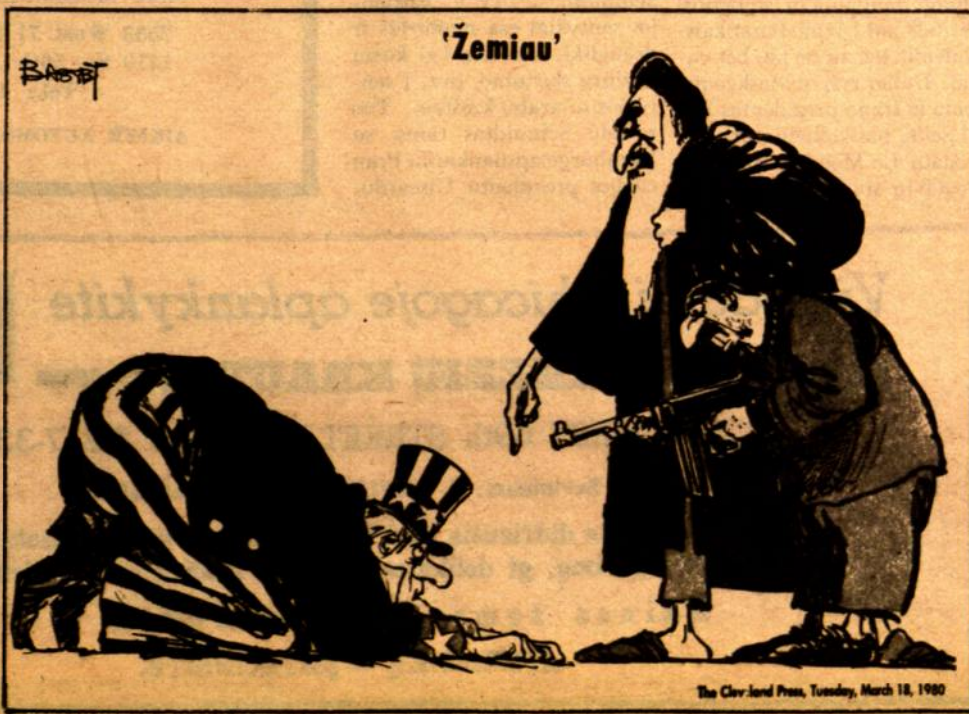
1947 metais prezidentas Trumanas grėsmės Graikijai ir Turkijai akivaizdoje paskelbė savo doktriną, kuri tarp kitko teigė:

"JAV politika turi būti remimas laisvų tautų, kurios priešinas ginkluotų mažumų ar užsienio užmačioms jas pavergti."

Ta politika gavo 'sulaikymo' (containment) vardą. Jos laikantis buvo įkūnytas Marshallo planas ir sukurta Siaurės Atlanto Gynimos Sąjunga - NATO. Sovietų diplomatinis žodynas tą politiką pavadino 'karo paskelbimu Sovietų Sąjungai ir kitoms socialistinėms

valstybės po antro Pas. karo'. Nuo to laiko sovietai kiekvieną jų imperializmui pasipriešinimo atlydį vadino žingsniu nuo šaltojo karo, o kiekvieną susirūpinimą besivystančia padėtimi, jau nekalbant apie konkrečias akcijas, 'grįžimu prie šaltojo karo'. Iš tikro, tačiau, toji politika tikrai buvo tik 'susi-laikymo', o ne nugalėjimo. Pavyzdys - tas patas Trumanas pavarė MacArturą, kai tas galvojo išvaduoti Siaurinę Korėją, ką patvirtino ir sekančias prezidentas Eisenhoweris, susitarė dėl paliaubų status quo ant šios bazės. Tas pats vėliau atsitiko ir Vietname. Bet nepasisekimas čia paskatinti (Nukelta į 3 psl.)

gais plojimais. Tuo dienos programa ir buvo užbaigta. Visi svečiai buvo pakvissti kavai ir užkandžiams bei intimesniems pasikalbėjimas, kurie užtruko apie pusantros valandos. Visi gėrėjosi Korporacijos valdybos iniciatyva, gera organizacija ir prasmingu, laiką negaišinančiu susirinkimo pravedimu. Susirinkn virš 100 asmenų. (as)

DVASINIS GENOCIDAS LIETUVOJE

UPI žinių agentūra sausio 14 d. pranešė, kad Vytautas Skuodis, geologas, Vilniaus universiteto dėstytojas, buvo areštuotas už prisidėjimą prie 45 pabaltiečių pasirašyto pareiškimo. Tame pareiškiame Molotovo-Ribbentropo paktą 40 metų sukakties proga reikalaujama, kad visos svetimos kariuomenės paliktų Pabaltijį ir kad Pabaltijo kraštams būtų suteikta garantuota tautos apsisprendimo teisė. Skuodžio parašo 45 pasirašiusių tarpe nėra.

Iš naujai gautų žinių paaiškėja tikrosios Skuodžio susidorojimo su sovietine valdžia priežastys. Savo viešame pareiškiame Skuodis iškelė tikinčiųjų teisių varžymus Lietuvoje. Jis pranešė, kad parašęs darbą "Dvasinis genocidas Lietuvoje", kuriame analizuoja 1940 — 1979 m. laikotarpį pasirodžiusią ateistinę literatūrą. Leidinys esąs 240 psl., turinys iliustruotas bei papildytas skaičiais ir statistikomis Bendras Skuodžio veikalo nuosprendis yra, kad sovietinė ateistinė propaganda pasižymi nemoksliskumu bei grubiu gėdingumu.

Skuodžio pareiškiame yra trys punktai:

- Nuo 1979 lapkričio 24 d. jis save laiko 6-tuoju Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komiteto nariu.

- Jis sutinka su visais TTG KK dokumentais. Jei dėl esamų priežasčių negalys dokumento pasirašyti, tai tikrai dokumentui pritaria žodžiu.

- Siūlo, kad jo knyga "Dvasinis genocidas Lietuvoje" būtų laikoma kaip po oficialiu TTG KK dokumentu.

Viešajame laiške prezidentui Carteriui, datuotame 1979 m. lapkričio 28 d., Skuodis praneša, kad jo bute 1979 m. lapkričio 24 d. padaryta krata, kurios metu konfiskuotas jo neužbaigtas knygos "Dvasinis genocidas Lietuvoje" rankraštis.

Laiške Skuodis pasisako, kad gyvendamas sovietinėje Lietuvoje, iki šiol tebe-laiko save JAV piliečiu. Vytautas Skuodis gimė 1929 m. kovo 21 d. Chicagoje.

"Užtikrinu Jus, p. Prezidente, rašo V. Skuodis, kad (Nukelta į 3 psl.)

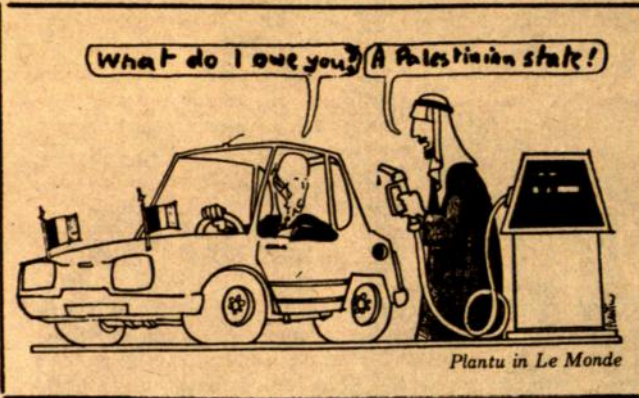
SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Reaganas prieš Carterį: beveik tikra. — Prancūzų kompartija nusimeta eurokomunizmo kaukę. — Maskvos pirštai Teherane.

Po antradienio pirminių rinkimų Illinois, atrodo, kad sekantis JAV prezidentas turėtų būti Carteris ar Reaganas. Tiesa, grynai matematiškai skaičiuojant, jie dar nėra užtikrinti nominacija savo partijų konvencijose, tačiau turėtų atsitikti kas nors panašaus į stebuklą, kad jie nebūtų nominuoti. Dėl to ir buv. prezidentas Fordas, nors yra ištikinės, kad Reaganas negalės nugalėti Carterio, ką teigia ir kiti žmonių nuotaukų tyrinėjimai, atsisakė sumanymo vėl kandidatuoti. 'Respublikoniško' nusiteikimo yra tikrai 24-25% visų rinkikų, 'demokratiško' - 40%, o tai reikšia, kad nulemti turėtų nepriklausomi kurie Reagano pažiūrų baidosi. Žinoma, jie kaip ir dalis demokratų gali nuspresti, kad ko ko, bet Carterio gana. Kitaip sakant, jie balsuotų ne tiek už Reaganą, kiek prieš Carterį. Atrodo, kad panašiai dabar balsuoja demokratų: Carteriu jie nusivylę, bet balsuoja prieš Kennedy. Politikoje galimi visokie netikėtumai - už tat gaila vietos jau dabar laužyti sau galvą, kas bus po pusės metų.

...

Atsimenate 'Eurokomunizma', kuris turėtų skirtis nuo rusiškojo? Turėta vilčių, kad bent trys didžiosios Vakarų kompartijos - Prancūzijos, Italijos ir Ispanijos - bus kitokios. Sovietų invazija į Afganistaną buvo tam geras bandymas ir viena iš jų - prancūzų - jo neišlaikė. Kompartijos vadas Georges Marchais niekada nebuvo toks prosovietinis kaip dabar. Anot jo, invazija esanti Carterio išsigalvojimas; Carterio, kuris nežino kuriam šimtymetyje gyvenas ir dar tiki į viduramžius. Kitaip prancūzų komunistai kalbėjo, kai tikėjosi su socialistų pagalba sudaryti 'liaudies frontą', tačiau greitai apsižiūrėjo, kad toks 'frontas' daugiau sustiprintų socialistų, bet ne jų (komunistų) pozicijas. Už tat jie nuo tos minties atsisakė dar prieš 1978 m. rinkimus, nors kai kuriuose mažesniuose miesteliuose bendradabavo. 1981 metais per pirmą prezidento rinkimo rundą komunistai turėtų būti stipriausia opozicijos partija, kurią per antrus rinkimus turėtų paremti silpnesnės opozicijos - socialistų - nariai. Tačiau Georges Marchais neturi jokių šansų laimėti prieš Valery Giscard d'Estaing. To pakartotino perrinkimo atveju - galvoja Marchais - dalis socialistų arba pasuks dešinėn, ar prisidės prie komunistų. To kiu būdu kompartija liktų vienintelė didesnė 'darbo klasės' partija. Atsisakiusi 'liaudies fronto' su socialistais, kompartija tikisi rasti sau pritirimo, pirdama talką su Sovietų Sąjunga. Pasaulis dabar pergyvena 'revoliucijų epochą', už tat ir prancūzų kompartija negali nuo tos visuotinės raidos atsilikti. Naujas, ką tik pasi-

Giscard Artimuose Rytuose.

rodęs jos žurnalas vadinasi 'Revoliucija'.

...

Tarp kitko, iki šiol buvo skelbiama, kad Georges Marchais karo metu priverstinai dirbęs Vokietijoje, iš kur, proga pasitaikius, pabėgęs tėvynėn-isijungti į pogrindį. Paryžiaus magazinas L'Express dabar paskelbė dokumentus, kad dabartinis prancūzų komunistų vadas išvažiavo į Vokietiją dar prieš įvedant darbo prievolę - savanoriškai ir ten išbuvo iki karo galo, nors ir buvo du kartus grįžęs į Prancūziją atostogoms. Marchais patraukė savaitraštį teisman už šmeižimą. Savaitraštis laikosi savo nuomonės, siūlydama ginčą atiduoti nepartinei žinovų komisijai: 'Jei komisija prieš jam nepalankios išvados - rašo L'Express - 'jam pasilieka tik viena išeitis: atsistatydinti iš partijos gen. sekretorių dar prieš prasidedant prezidento rinkimų kompanijai.' Marchais 1948 m. buvo tik 18 metų. Skelbiant revoliuciją, nereikia teisintis dėl savo praeities.

...

Kalbant apie revoliuciją ... Ar neatrodo, kad tie pora šimtų 'studentų', kurie laiko įkaimais JAV ambasados Teherane pareigūnus, iš tikro dirba sovietų naudai? Ta mintis vis iš naujo iškyla, nors aplamai imant, dauguma tų 'studentų' yra laikomi Islamo fanatikais. Nulemia tačiau ne jie, bet vada. Dabar ryšį su Maskva prileido ir Irano prezidentas Bani Sadr, pasikalbėjęs su Paryžiaus Le Monde. Pagal jį, bent 9 tų 'studentų' yra komu-

nistų Tudeh partijos nariai. Kai kurie jų studijavo Rytų Vokietijoje. Po šacho nuvertimo čia dar buvusius Irano studentus instruktavo Boris Ponomirenko, CK ir politbiuro narys. Anot jo, Irano komunistai turi laikyti tokios politikos:

A. Išnaudoti 'islamišką fundamentalizmą', kai jis naudingas komunistų tikslams ir naikina buvusią valstybės struktūrą, iki Tudeh partija tiek sustiprės, kad pati galėtų perimti valdžią arba, Afganistano pavyzdžiu, prašyti 'broliškos sovietų pagalbos'.

B. Tuo pačiu laiku turėtų būti sukompromituoti visi tie politikos, ūkio ir kariuomenės sluoksniai, kurie yra provakarietiškai nusiteikę.

Pagal planą, ar be jo, - kažkas panašaus Irane ir vyksta.

...

Kalbant apie Maskvos planus ... V. Vokietijos kancleris Schmidt, skridamas į Washingtoną pasimatyti su prezidentu Carteriu, gavo laišką iš L. Brežnevo. Apie tai Schmidtas paskelbė tik kovo 11 d. spaudos konferencijoje, jau grįžęs iš JAV. Tai buvęs atsakymas į jo (Schmidt) laišką sausio pabaigoje, kuriame jis pareiškė vokiečių vyriausybės susirūpinimą dėl sovietų invazijos į Afganistaną. Brežnevas, žinoma, kritikavo Carterį, bet buvo optimistiškas dėl sovietų-vokiečių santykių. Anot Schmidt, su JAV V. Vokietijos santykiai esą nuosirdūs ir draugiški, nors esą kai kurių pažiūrų skirtumo, pvz. į santykius su arabų kraštais. Tuo reikalu Schmidtas tarėsi su Hamburge apsilankiusiu Prancūzijos prezidentu Giscardu,

■ Iš kitos pusės

Besidominantiems užsienio politikos klausimais laiks nuo laiko verta pasižiūrėti, ką rašė jau seniai mirę apžvalgininkai. Štai kilus Rusijos-Japonijos karui, TĖVY-NĖS SARGAS 1904 m. 5 Nr. samprotavo:

"Iš laikraščių daėina žinia, juog visa Amerika simpatizuoja j japoniečiams. Protingi amerikiečiai mato, apetitams Rusijos nebusiant galo; šendieną jai reikalinga Mandžurija, rytoj prireiks Tiboeto, poryt išties savo leteną ant Indijos, Persijos ir kitų Azijos kraštų. Jau dabar paglemžus po savo despotizmu laiko šeštąją dalį viso žemės paviršiaus, na ir to dar jai negana. Nėdykai tat, juog amerikiečiai džiaugiasi regėdami japoniečius kilusioje kovoje pasekmingai skandinant rusišką laivyną. Iš tos neapykantos amerikiečių dėl rusų mums lietuviams, reiktų pasinaudoti... mums matos, išpultų prisidėti ir lietuviams amerikiečiams, nurodant ant pasielgimo rusų valdžios Lietuvoje su lietuviams. Amerikiečiai apie lietuvius maž težino; jei kas pirma tame dalyke ir buvo rašyta, be abėnės seniai užmiršta. Primindami dabar apie mūsų vargingą padėjimą Rosijoje, mes paduotumėm Amerikos publicistams dar vieną argumentą, kuo aiškiausiai nurodanti Rosijos barbariškumą."

Jei uždavinys Amerikos lietuviams liko toks pat, ką apie tėvynėje gyvenančius? Katalikiškas laikraštis pirmiausiai pagalvojo apie maldas:

"Bet čia, rasi, paklaus nevienas skaitytojas: nejaugi mes turime geisti pražuties Rosipjai? Ant to atsakome trumpai: viešpatysčių likimas kaip ir likimas kiekvieno žmogaus yra rankoje Dievo. Kuriai pusei Dievas nulėmė pergalėjimą, mes nežinome. Kaip krikščionys mes galime tik melstis: buk Tavo valia!... melstis stačiai, kad Dievas būtina duotų pergalėjimą rusams, kaip tai valdžia prisako, mes katalikai negalime, kadangi nežinome, ar tas pergalėjimas sutinka su Dievo valia. Popai, žinoma, melsis teip, kaip jiems liepta. Ant to jie popai!!!"

Kažin ar nūdienis TĖVYNĖS SARGAS po 76 metų irgi taip baigtų? vm

neseniai grįžusiu iš kelionės po Art. Rytus. Prancūzija (ir Austrija) yra linkusi pripažinti palestiniečių pretenzijas į savo atskirą valstybę. Tuo tarpu Izraelio min. pirm. Beginas savo užsienio reikalų ministeriu paskyrė karštą nacionalistą ir visų okupuotų teritorijų pasilaikymo šalininką Shamir. Maskvos Ivestija, ko-

mentuodama Giscardo kelionę, su džiaugsmu konstatavo 'aiškų nuomonių skirtumą tarp Washingtono ir Paryžiaus'. Viskas, kas silpnina Vakarų solidarumą, patinka Maskvai.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Čičero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKI

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA (USPS 157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiros numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

PRAEITIS IR ATEITIS

Dirva, tautinės minties laikraštis, pasiekė pensininkės amžių, bet dar gyva, nepažilusi, nesulinkusi ir po gaisro savoje pastogėje pajauėjusi. Tenka pasidžiaugti visais mūsų išeivijoje laikraščiais bei žurnalais, kurie vienas po kito atšventė ilgo gyvenimo sukaktis. Į jų eilę įsiriškia ir Dirva, kuri šiais metais švenčia šešiasdešimt penkerių metų gyvavimo sukaktį.

Laikraščini išeivijoje sulaukti tokio amžiaus yra reikšmingas įvykis. Kaip bežiūrėsime, spaudos darbas nėra paprastas reiškinys. Daug laikraščių laiko tekmeje užsidarė ir ateityje taip bus. Reikia su didele pagarba prisiminti Dirvos steigėjus, leidėjus, redaktorių, bendradarbius ir skaitytojus, kurių pasižymėjimo dėka ji sulaukė šio brandaus amžiaus.

Per tą laikotarpį Dirva buvo liudininkė daug įvairių gyvenimo įvykių. Lietuva prisikėlė nepriklausomam gyvenimui ir vėl prarado laisvę. Laikui bėgant keitėsi redaktoriai, bendradarbiai, rėmėjai ir skaitytojai. Daug jų jau nėra gyvųjų tarpe, bet Dirvos kryptis nepasikeitė, liko ta pati.

Lietuviška spauda išeivijoje yra visas mūsų kultūrinio, politinio ir ekonominio gyvenimo veidrodis, kuriam atspindi mūsų darbai ir siekiai. Kartu yra galin-gas ginklas kovoje už mūsų pavergtos tėvynės laisvę. Sulaukti 65 metų sukakties lietuviškos spaudos šeimoje — reiškia garbingai nueitą ilgą gyvenimo kelią. Teisingai, objektyvi, visada kovojanti už tiesą, žmonių teises — tokia spauda turi didelę reikšmę žmonių gyvenime.

Spausdintas žodis žmogų lydi per visą jo gyvenimą. Spauda yra geriausia tribūna, iš kurios kalba ir rašoma į plačiąją visuomenę ir jai vadovauja. Poetas J. Aistis sako, kad "raštas šiandien yra vienintelis mūsų puolimo ir gynimosi ginklas, dėl to reikia dėti visas pastangas, kad jis neiškristų iš rankų tiems, kurie tą ginklą iškėlė laiko ir neša". Be to, spauda yra lietuvių

kalbos ir kultūros puoselėtoja, tai mūsų visų šventa pareigą ją visomis priemonėmis remti ir palaikyti.

Žiūrint iš laiko perspektyvos per 65 metus Dirva pergyveno šiltų ir šaltų dienų, sukrečiančių momentų, bet ji pasiliko ta pati — ji įdomi. Ji 1916-1918 m. ragino tautiečius remti Lietuvos atstatymo idėją, taip pat nuo 1940 m. veda aktyvią kovą prieš Lietuvos okupantą.

Kokis tautinės minties periodinės spaudos ateities uždavinys? Kalbant apie ateitį, reikia pasiremti praeitimi — "Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia" — giedame tautos himne. Turime dar stipriau sugretinti savo eiles, informuoti lietuvių visuomenę apie politinę, kultūrinę, bei ekonominę padėti okupuotoje Lietuvoje ir plačiame pasaulyje. Kelti lietuvių išsilaikymo klausimą. Visokiais būdais bandyti įtraukti į spaudos darbą vidurinėsios ir jaunesnėsios kartos atstovus, kad būtų kas pakeičia pasitraukiančius.

Atsižvelgiant į dabartinę tarptautinės politikos padėtį, lietuvių spaudos uždavinys pasidaro dar ryškesnis ir svarbesnis.

Praeityje Dirva yra daug pasėjusi geros sėklos viso laisvojo pasaulio lietuvių širdyse. Todėl ir ateityje turi būti dedamos visos pastangos kovoti už mūsų laisvę ir žmonių gerovę.

Kaip per 65 metus, taip ir ateityje Dirva nepavargstamai turi talkininkauti lietuviškosios išeivijos visuomenei skleisti tautinę mintį. Tautos likiminėje kovoje kiekvienas spausdintas žodis gaivinas tos kovos dvasią, yra nepakeičiamas veiksnys.

Dirva kėlė, kelia ir turi kelti balsą už Lietuvos nepriklausomybės pilną atstatymą. Dirvos steigėjai tą uždavinį jai paskyrė prieš 65 metus — būti lietuvių tautiškos srovės laikraščiu. Tokia buvo, yra ir turi pasilikti. To mes vienminčiai jai ir linkime.

Lietuviškoji visuomenė, išsibarsčiusi po visą pasaulį,

Dabartinis pavojus...

(Atkelta iš 1 psl.)

no abejoti 'susilaikymo' politikos prasmingumu. Abejonės buvo tokios didelės, kad Nixonas turėjo padėti pasitraukimo politiką, kuri buvo pavadinama detentes vardu.

Nixonas ir Kissingeris tikėjosi, ar bent vylėsi, kad sustiprėjusios lokalinės valstybės, plus atitinkama ūkinė politika, galės sulaukyti sovietus nuo avantiūrizmo; o jei ta kombinacija pasirodytų per silpna, sovietai vistiek dar turėtų skaičiuoti su JAV jėga. Vietnamas tačiau įrodė, kad lokalinės galybės — šiuo atveju Pietų Vietnamas — pats vienas negali apsiginti, ypač kai kongresas nutraukė jam pažadėtą pagalbą. Nepasitvirtino ir kai kurių amerikiečių viltis, kad komunistinis Vietnamas galėtų būti savarankiškas. Jis pasirodė esąs sovietų vasalas.

Kai tik Vietnamas krito, sovietai pasiuntė kubiečius į Angolą. Nors prez. Fordas ir Kissingeris prašė kongresą leisti kovoti prieš agresorius, tačiau kongresas pasakė 'ne'. Per kelis sekančius metus sovietams ištikimybės jėgos išgalejo dar penkiose valstybėse, o amerikiečiai sveikino save dėl parodyto 'susilaikymo'.

Negana to. Per visą septintą dešimtmetį sovietai stiprino savo karines pajėgas, skirdami jiems 50% daugiau lėšų negu amerikiečiai. Detentės kritikai pradėjo įrodinėti, kad neilgai trukus jėgų balansas pakryps sovietų naudai ir pasakoje Vakarų Europos ir net pačios Amerikos laukia pačių 'susilaikymo'. Nepaisant tokių išsėkimų, Carterio administracija tęsė toliau Nixono laikais pradėtą 'strateginį pasitraukimą'. Bet jeigu Nixono ir Fordo administracijos detentė laikė 'silaikymo' politikos pakaitalu, pritaikytu besikeičiančioms sąlygoms ir tikėjosi, kad sovietai virs 'status quo' valstybe norinčia tik išlaikyti esamą padėtį, Carterio administracija galvojo, kad 'silaikymo' iš viso reikia užmiršti. Pats prezidentas ir jo atstovai kartojo, kad Sovietų Sąjunga siekianti to paties tikslo kaip JAV — stabilumo ir taikos. Kai kurie faktai, kaip pvz. Egipto atsipalaidavimas iš sovietų globos, kalbėjo už karinės jėgos vertės sumažėjimą, o atominiame apsiginklavime išgalejo pažiūra, kad strateginė persvara nėra svarbi. Jei sovietai jos nori ir tam eikvoja savo ūkį pajėgumą — tai jau jų biznis. Iš viso Rytų-Vakarų konfliktas jau baigiasi, po kurio turėtų ateiti Siaurės-Pietų susirėmimas tarp pasiturinčių šiauriečių ir vargstančių pietiečių. Garteris kalbėjo Notre Dame universitete:

Pasitikėdami savo ateitimi, mes dabar esame laisvi nuo komunizmo baimės, kuri vertė mus apkabinti kiekvieną dik-

lį yra parodžiusi daug gerasirdingumo praeityje, tikėkime, kad ji tą padarys ir ateityje — remis lietuvišką spaudą — jų tarpe ir tautinės minties Dirvą.

J. Jurevičius

Vilties d-jos valdybos sekretorius

Skuodis...

(Atkelta iš 1 psl.)

nors ir kokie sunkūs išbandymai manęs laukė ateityje, visada pasiliksiu ištikimas žmogaus teisių gynimo principams, tuo pačiu apgindamas savo gimtinės JAV ir savo tėvynės Lietuvos garbę. Tegul mano auka sustiprins pagrindą naujiems kovotojams už žmogaus teisių ir demokratinį laisvų įgyvendinimą dabartinėje Lietuvoje.

Per Jus visam pasauliui skelbiu: jeigu nuolatinio šantažo ir tardymo metu neišlaikytų mano mikroinfarkto neseniai paliesta širdis — netikėkite oficialiai versijai apie mano savižudybę, kaip tai 1972 metais buvo paskelbta apie Vilniaus universiteto profesoriaus daktaro J. Kazlausko mirtį. Jeigu vietoje kalėjimo mane patalpintų į spec. psichiatrinę ligoninę, žinokite, kad į ten patekau už tai, kad nepritariu tebesitęsiančiai Lietuvos okupacijai ir demokratinį laisvų joje užgnaužiami.

Jeigu aš būtų nuteistas ilgus metus kalėti, tikėkite, kad taip aš įprasminsiu savo kaip pavergtos lietuvių tautos sūnaus, gyvenimą."

(LIS)

magazine buvo iškelta, kad savanorių skaičiui mažėjant armija yra priversta imti tokius, kurių kvalifikacija iki šiol netiko. Jie tiesiog per kvaili, kad galėtų naudotis sudėtingais ginklais. Armijos Sekretorius Alexander atsikirta, jog svarbiau, kad jie vykdytų isakymus, negu juos sugebėtų kritikuoti. Gal ir taip, bet kaip toli nuo tikro nuotaikų pasikeitimų parodo faktas, kad Carteriui pasiūlius pradėti jaunų vyrų ir moterų registraciją eventualiai karinei taranybai, 6 iš 7 respublikonų kandidatų į prezidentus (J. Andersoną išskyrus) pasisakė 'NE'.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7 1/2% — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6 1/2% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6 1/2% — 1 metu su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaitorį įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

■ Iaiškai Dirvai

Dar apie kpt. Antaną Majų

Dirvos 1978.IX.7 - nr. 35, buvo atspausdintas straipsnis Balio Jacikevičiaus: 'Kaip tikrumo buvo su kpt. Majumi?' Jis paminėjo dviejų asmenų - Vlado Sidzikausko ir Jono Pyragiaus pasakojimus apie Majų, tačiau jie esą skirtingi. Jacikevičius priejo išvados, kad šiuo atveju vertėtų išaiškinti, kol tai padaryti įmanu. O tai paaiškėtų pasiteiravus pas plk. Skirpą, kuris anuomet apklausinėjo kpt. Majų Berlyne.

Neužtikau spaudoje, kad kas nors būtų pasiteiravęs pas plk. Skirpą minėtu reikalu. O dabar pėvelu. Gen. št. plk. Kazys Skirpa iškeliavo amžinybėn.

Tačiau apie pasikalbėjimą su kpt. Majum, rašytas dokumentas išliko. Su gen. št. plk. K. Skirpa susirašinėju ir kartą užklausiui apie jo pasikalbėjimą su Majum. Spaudoje yra paskelbtos dvi skirtingos versijos, reikėtų jas patikslinti. Iš jo gavau atsakymą 1979.I. 29 ir čia cituoju ištisai jo laišką:

'Atsiprašau už nudelsimą su atsakymu. Tamstos p.m. gruodžio 11 d. pasiteiravimą apie atsitikimą su kpt. Majum, Vis krapščiausi savo nuo amžiaus jau gerkai nudilusiose smegenyse apie aną atsitikimą, įvykusį jau prieš 52 metus! ... Datų ir atsitikimo smulkmenų jau nebepajėgiau restauruoti. Todėl čia atsiliesiu ir

Tamstos prašymą tik bendriniai.

Po Tauragės tariamo sukilimo, kurio vadu Majus buvo to ivykio dalyvių propagandos su metimais paskelbtas, jis buvo pasitraukęs ne tuoj į Lenkiją, tik pirma į Rytprūsius. Iš čia buvęs Lietuvos Seimo atstovas Plečkaitis, kuris buvo pabėgęs į Lenkiją ir ten jau sumezgęs kontaktus su lenkais diversinei akcijai prieš ano meto Lietuvos Vyriausybę, suradęs Majų Rytprūsioje, jį prikalbėjo persikelti įgi į Lenkiją, kad prisidėtų prie suplanuotos su lenkais diversinės akcijos ...

Pakeliui į Lenkiją, juodu buvo stabtelėję Berlyne. Tai galėjo būti 1927 m. vėlai rudenį. Ta proga kpt. Majus pasiskambino man telefonu, pareikšdamas norą su manim pasimatyti. Aš tadaėjau Pasiuntinybėje konsularinio skyriaus vedėjo pareigas, vieton Juozo Urbšio, atšaukto tarnybai Užs. Min-jos centre.

Kad apsidraudus nuo bet kokio įtarimo, lyg ką konspiju su kpt. Majum, apie jo pagėidavimą su manim pasimatyti pranešiau Pasiuntinybės šefui, kuriuo buvo V. Sidziškauskas. Jis sutiko, kad su Majum matyčiausi, kad patyrus iš jo, ko jis nori. Kai Majui atskambinau, jog jisai gali mane rasti Pasiuntinybėje, jis atsikalbinėjo, jog į Pasiuntinybę kelti kojų jis nenorėtų ir prašė

nusikirti vietą susitikimui kur nors mieste. Susitarėm, jog užeis į mano butą, kuris buvo nepertoli nuo Pasiuntinybės. Deja, datos, kada Majus buvo užėjęs į mano butą, nebeprišimenu ...

Sutartą valandą pas mane atėjo vienas (be Plečkaičio). Majus atskleidė man, jog tapo Plečkaičio prikalbėtas vykti į Lenkiją ir jis nusprendė taip ir padaryti. Kai aš atkreipiau jo dėmesį į tai, jog tuo jis susikompromituotų lietuvių visuomenės akys, jis atsakė, jog ne matas kito kelio kaip nusivalyti nuo purvo, kurį ano meto Lietuvos karo vadovybė ant jo uždrėbė savo viešai paskelbtu įsakymu jį suimti gyvą ar negyvą. Prieš tai neištyrus, ar jis buvo tam davęs savo sutikimą jį paskelbti Tauragės sukilimo komendantu bei vadu. Iš Plečkaičio jis patyręs apie Pilsudskio suplanuotą planą, naują pasikesinimą į Lietuvą, panaudojant iš jos politinius pabėgėlius, kaip širmą. Kad apie tokį pavojų Kauną išpėjus, Majus ir ryžosi rizikingam suoliui į Lenkiją, su tikslu viską vietoj, kas ten lenkų ruošiamą prieš Lietuvą, patyrus. Tuo jis įrodysias savo lietuvišką patriotizmą ...

Kai pasiteiravau, kur tuo metu buvo pats Plečkaitis, pusiau juokais, Majus atsakė, - netoli mudviejų pasikalbėjimo vietos. Už kokių pusvalandžio po pasikalbėjimo su manim, kpt. Majus užėjo pas mane į butą dar kartą, bet jau su Plečkaičiu. Pastarąjį pažinojau asmeniškai iš Steigiamojo Seimo laikų, nes abu buvome jo nariais. Prie Plečkaičio Majus silaikė nuo bet kokių papildomų reikiacijų, bet pats Plečkaitis nebuvo kalbus. Padaręs man lyg ir priekaištą, kad nesėimu jokių pastangų pasipriešinti Smetonos-Voldemaro diktatoriavimams, jis paprašė popierio ir rašalo, ir sėdo prie stalo rašyti laiškus. Jų kelis, trumpus, parašęs, su manim atsisveikino ir kartu su Majum išėjo ...

Po kelių mėnesių - rodos, pavasari, jau 1928 metais - Majus vėl buvo atsiradęs Berlyne, laimingai pasprukęs iš Lenkijos bei Pilsudskio ruošiamos prieš Lietuvą naujos avantiūros. Berlyne jis buvo sustojęs mažam viešbutelyje, darbininkijos rajone. Iš ten paskambino man telefonu, prašydamas tuojau pas jį atvykti, esą svarbus reikalas ...

Man nuvykus į kur buvo nurodęs, radau Majų labai susinervinusį, tirštai prirūkytame kambaryje. Rūkydamas be perstojo cigarete po cigaretes jis man išpasakojo visą, ką buvo patyręs Lenkijoje ir, kad su paties Pilsudskio žinia bei nurodymais, organizuojami subversyvinės akcijos prieš Lietuvą, ginkluoti daliniai iš politinių pabėgėlių, kurių tada buvo prisirinkę nemažai ir šiaip avantiūristiniai nusiteikusių elementų Vilniaus krašte ir bendrai Lietuvos pasienyje. Po tokių dalinių skraiste kai jie jau būtų prasiveržę į pačią Lietuvą, būtų panaudota ir lenkų karinė jėga, neva tvar kai atstatyti Lietuvoje. Be to, lenkai dėję vilčių į prolenkišką bei avantiūristinio nusiteikimo kai kuriuos mūsų kariuomenės karininkus, tikintis kad veiksmams išsivysčius, jie persimestų į lenkų pusę ...

Majus sakė, jog ir jam pačiam buvo lenkų siūloma imtis suformuoti vieną diversantininkų dalinį, ar net perimti jų visų veiksmų vadovavimą. Šitai suteikė Majui paskutinį impulsą pasprukti iš Lenkijos, kad išpėjus Lietuvos Vyriausybę apie gresiantį iš Lenkų pusės naują ginkluotą pavojų.

Paprasčiau Majaus, kad apie visą tą, ką jis man atskleidė, surašytų raportą, kurį aš saugiu būdu perteikčiau pačiam prof. A. Voldemarui, kaip ano meto Lietuvos Ministeriui Pirmininkui. Bet Majus atskalbinėjo tą padaryti. Aiškindamasis, jog jaučiasi pergyventų įvykių perbloktas. Paprašė, kad tą padaryčiau nuo savęs, arba, būtų prisiūstas iš Kauno koks kompetetingas valdžios pareigūnas informacijoms perimti ...

Kadangi, atrodė, reikalsas skubus, tai raportą teko surašyti man pačiam. Gaila, kad neturiu jo nuorašo, nes mano slaptų raštų bylos sudegė Berlyne laike karo, kai mano butas tapo alijantų karo aviacijos subombarduotas.

Man prisimena, kad Majus man sakė, jog grįžti į Lietuvą negalėsias, kol ten šeimininkauja Daukantas su Plechavičium, viešai paskelbė įsakymą jį (Majų) suimti gyvą ar negyvą. Aiškino, jog tokiomis aplinkybėmis, jam esą nebelieka kito, kaip emigruoti į užsienį, kad ten siekti atkurti savo gyvenimą. Majus davė man suprasti, jog turėtų būti Lietuvos Vyriausybės piniginiai kompensuotas. Juo labiau, kad per tarnybą mūsų kariuomenėje buvo daromi atskaitymai iš algos, kaip karininko į pensiją fondą ir, kad sužlugdymu karinės karjeros jam buvo padaryti didelių materialinių nuostolių.

Vėliau teko iš kur tai patirti jog kokia tai piniginė kompensacija buvusi Majui suteikta, kuri igoalino jį apmokėti laivakortę ir nusikelti į Braziliją, kur atkūrė piktos valios, ar paprasto nesusipratimo, gyvenimą Lietuvoje negailestingai sugriautą.

Apie Majaus 'nusikaltimus' įrodyta faktais eilės liudininkų, kad jis nekaltas. Majus, kaip karys, nesulaužė duotos priesaikos, lietuvių tautai nenusikalto ir liko taurus asmuo.

Osvaldas Zadvvydas

Red. pastaba. Gen. Vladas Mieželis, buvęs kariuomenės teismo prokuroro padėjėjas, dabar gyvenęs Phoenix, Ariz., 1979 m. gruodžio 13 d. Dirvoje pakartotinai rašė, kad byla prieš kpt. A. Majų buvo nutraukta, nes buvo įrodyta, kad Majus sukilime nedalyvavo.

**MACHINE OPERATORS
MACHINE SET-UP**
FOR
BROWN & SHARP SCREW
MACHINES
HARDINGE AHC HARDINGE HNC
WARNER & SWASEY LAB
FOR
PART TIME EVENING HOURS
4 P.M. TO 9 P.M.
**TECHNICAL DEVELOPMENT
COMPANY**
24 E. GLENOLDEN AVE.
GLENOLDEN, PA. 19036
215-583-9400 (10-14)

OFFSET LITHO dot etchers. Experienced lithoartists for new hi quality laboratory type facility, many benefits including 4 day work week. 316-921-5600. (10-15)

NAUJOS KNYGOS

• **NAUJOJI VILTIS** politikos ir kultūros žurnalas, Nr. 12 (1979-80). Leidžia Korp! Neo-Lithuania ir Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga. Leidėjų taryba: T. Blinstrubas, J. Jurkūnas, Br. Kasakaitis ir M. Valiukėnas. Vyr. red. dr. J. Balys, techninis red. J. P. Palukaitis. Spaudė Viltis. 144 psl. kaina 4 dol. Gaunamas pas platintojus ir žurnalo administratorių Br. Kasakaitį, 7150 So. Spaulding Ave., Chicago, IL 60629. Šiame numery rašo A. Budreckis — Lietuvių legali kova už savo spaudą, A. Gustaitis — Lietuvos sienų klausimu, R. Spalis — Balsai debesyje (novelė) J. Balys — Tautosaka: tikėjimai apie vandenį; prisimenami mirusieji S. Vykintas ir K. Skirpa ir daug kitų aktualių straipsnių.

• **LKB Kronika**, penktas tomas, skiriamas Lietuvos Vilniaus universiteto 400 metų sukakčiai paminėti. Išleido LKB Kronikoms leisti sąjunga. Iliustracijos ses. Mercedes. 556 psl. Kaina 5 dol.

• **Robert Louis Stevenson. SLĖPINGOS NOVELĖS.** Vertė P. Gaučys. Viršelis V. O. Virkauskas. Kalbą peržiūrėjo Pr. Razminas. 246 psl.

• **Balė Vaivorytė. GYVŲ SODYBA.** Iliustravo Vyčius. Jaunimo Bibliotekos leidinys Nr. 34. Spaudė Saleziečių spaustuvė Romoje. Tai graži dovana vaikams.

• **Adam & Filomena Kantautas. SUPLEMENT TO A LITHUANIAN BIBLIOGRAPHY.** Išleido University of Alberta Press 1979. 316 psl. kietais viršeliais. Kaina 15 dol. Gaunama: The University of Alberta, Edmonton, Canada T6G 2E8.

• **Antanas & Anastasia Tamošaitis. LITHUANIAN NATIONAL COSTUME.** Išleido Lithuanian Folk Art Institute, 243 South Kingsway, Toronto, Ont. M6S 3V1. 258 psl. Kaina kietais viršeliais 30 dol. (Kanados) ar 26 dol. (US). Tai rimta mokslinė studija gausiai iliustruota nuotraukomis, istoriniais ir šiaip piešiniais.

• **Vincas Nekė. KLAJŪNO DALIA.** Eilėraščiai. Viršelis A. Sutkuvienės. 102 psl. Kaina 3 dol. Gaunama pas platintojus ir leidėją: V. Strolia, 1315 Muskegon Ave., N. W. Grand Rapids, Mich. 49504.

"Amber Holidays"

1980 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

MASKVA/VILNIUS:

Gegužės 14 — \$ 899.00	Rugpjūčio 7 — \$ 999.00
Gegužės 21 — \$1199.00	Rugpjūčio 13 — \$1199.00
(su Ryga)	(su Ryga)
Birželio 5 — \$ 999.00	Rugpjūčio 28 — \$ 999.00
Birželio 19 — \$ 999.00	Rugsėjo 17 — \$ 899.00
Birželio 23 — \$ 949.00	Rugsėjo 24 — \$ 899.00
Liepos 15 — \$ 999.00	Spalio 8 — \$ 879.00
	Gruodžio 26 — \$ 779.00

Visos grupės aplankys KAUNĄ ir TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

Registruokitės iš anksto —
GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Norintiems atsikviesti giminės iš Lietuvos tvarkome dokumentus asmeniškai ir paštu — paruošimas yra tik \$40.00.

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio agentūra, turinti daugiausia patyrimo kelionių organizavime, jau nuo 1960 metų SĖKMINGAI ir RŪPESTINGAI išsiunčia visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Ištaigai vadovauja:
ALDONA ADOMONIENĖ ir ALBINA RUDZIŪNIENĖ.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT #TA 0324

KŪRYBA IR MOKSLAS

'PASAGA'

Alė Rūta

Ištrauka iš kelionės įspūdžių į Lietuvą knygos, kuriai

(3)

autorė ieško leidėjo.

Kalbėjo vėl moterys: viena - apie mokytojo darbo metus, kurie daug neturėjo bendro su mūsų - jaunų - svajonėmis, su Institute pasiruošimu 'kaimo liktarnų' darbui; kita - norėjo žinoti daugiau apie mano raštus ir darbus išeivijoje; trečia - teiravosi apie išeivijos jaunimą, ar tiesa, kad jis esąs labai nutautęs ir numoralėjęs, kitaip sakant - žuvis? Visi ir visos, žinoma, sveikinimo mane, į gimtinę kad ir trumpam sugrįžusia, ir linkėjo sėkmės tolimesniuose darbuose.

Kažkas pasiūlė išgerti 'tostą' ir sugiedoti 'Ilgiausių metų'; tai buvo padaryta. Bet kalbos ir vėl tęsėsi; ir vėl dar buvo kviesta atsistoti - su tostais, su linkėjimais... Visa tai jaudino mane, jaudrino, ismagino ir kitus. Kalbėti jau norėjo beveik kiekvienas, kai kurie - net pakartotinai.

Man buvo užrišta graži, plati mūsų Pedagoginio Instituto studentų juosta: žalia, balta, raudona. Buvo įteiktas didelis gražus adresas - 'mylimai kolegi, rėžiančiai plačiai, giliai vaigą užsienio lietuvių kultūros dirvoje, žengiančiai tvirtu grožio ir gėrio keliu'. Po tų žodžių ir po nubraižytų Gedimino stulpų apčioj įrašyti Alfonso Maldonio žodžiai:

Mes kaip miestai esam po žemin uždare
Kai kurias savašias krykštančias upes.
Sitie metai, šitas amžius sunkiai sveria.
Sitie metai, kurie nesutrupeš.
Buvo padėta man ant stalo ir daugiau dovanėlių, tarp jų - daugumoje - knygos ir brošiūros apie Vilnių, Klaipėdą, Kuršių marias...

Visa tai labai mane jaudino. Nieko kito negėriau, tik tai girą, o jaučiausi - apsvaigusi, tartum pasigėrusi. Ir galvos skausmas (po pasivaikščiojimo) dar nebuvo praėjęs. Galvojau: kaip man reiks pasakyti savo 'žodį'? Baiminausi. Jaudinausi. O vakaras greitai slinko, ir jie visi į mane žiūrėjo...

Nemoku sakyti kalbų; man visada lengviau mintis ir jausmus išsakyti raštu. Bet šiai progai nieko negalėjau pasirašyti; nebūčiau suskubusi, nebūčiau išspėjusi turinio ir nuotaikos. Be to, dabar mačiau, kad visi kilniausi, iš anksto surašyti, žodžiai būtų buvę, vis tiek, per šaltas, dirbtinas atsiliepimas į jų tokius šiltus sveikinimus, tokius jų spontaniškus ir šiltus jausmus, jų kalbas ir dovanas.

Turėjau kalbėti, improvizuoti.

Sofija man buvo pakišusi iš jų spaudos iškarpa su Vlado Mozūriūno ilgu eilėraščiu; jai tas eilėraštis patinka. Permečiau akimis. Ir tai man davė idėją: paskaitysiu pradžioje vieną kitą posmą iš Mozūriūno ei-

lėraščių, pakalbėsiu - nuoširdžiai, nesilaudydama, ir užbaigsiu - ištrauka iš savo 'Laiško jaunystei'.

Ir, Juozo pakviesta, pradėjau:

Myliu tave, senasis Vilniau,
Kai slenka vasara lėtai,
Kai debesėliai auksavilniai
Virš bokštų supasi aukštai.

Myliu, kada ruduo vėlyvas,
Lapus nudraskęs nuo alyvos
Juos pažeria pilies kalne,
Arba ties Katedra kilnia...

Ir - paskutinį posmą:

Praeina metai, plytos dyla,
Nusenka vandenys Neries,
O tu, iškėlęs galvą žilą,
Naujais žmonių darbais gėries.

Aš nieko sau daugiau netroškstu,
Tik, prie baltų aukštųjų bokštų

Išaudus keletą dainų,
Padėt ant tavo akmenų. --

Tada kalbėjau. - Apie mūsų jaunystę, atsiskyrimą, audras, apie darbus išeivijoje, apie ilgą tėvynės ir mūsų dvasinį bendrumą, kuris buvo ir išliko - dėl mūsų bendrųjų idealų, dėl mūsų šalies ateities...

Toks apytikriai kalbos turinys. Labai jaudinausi, bet kalbėjau ramiai. Ar sklandžiai? - Nežinau. Ar jus pasiekiau? - Manau, kad taip.

Buvo labai tylu. Jie visi žiūrėjo į mane arba... į save. Manau, kad jie per mane žvelgė į visą išeiviją. Tvirtinau, kad ne visas jaunimas žuvis! Pavyzdžiui, ir mūsų ekskursijos grupėje yra keturi jaunuoliai, kurie grįžta iš Vakarų Vokietijoje įvykusio Pasaulio Jaunimo kongreso (jie nieko apie tai nebuvo girdėję!). Tokių pavyzdžių jaunuolių, kaip šie keturi (Linas, Vita, Rimas Polikaičiai ir Gintaras Grušas), yra ir daugiau. Jie mūsų viltis. Kalbėjau, žvilgtelėdama į retkarčiais iš už užuolaidų pasirodančius restorano padavėjus... Pasakydavau sakini, slepiantį kelis kitus sakinius tarp eilučių... Iš kolegų žvilgsnių mačiau, kad jie suprato.

Savo kalbos pabaigoje pasiskaičiau iš 'Laiško jaunystei' tas vietas, kur minimos mūsų studentiškos dienos, Giruliai, mūsų jaunystės svajonės...

Žinoma, ne viską pasakiau. Ir toji kalba - nebuvo mano geriausia. Bet ką gi darysi? Kiek pajėgiau, kiek tą momentą ištesėjau, kaip buvau jų nu-teikta ir įkvėpta...

Po to jau vyko bendri pašnekesiai.

Bet, štai, atsirado linksminiojai - Tai mano buvusi gera draugė Larisa (irgi 'Laiško jaunystei' dalyvė). Ji visados mėgdavo linksmininti kompaniją. Pasirodė - nepasikeitusi. Ir dabar ji prasiveržė su savo

epitetais ir... jos pridainavimu (be klausos, priklausiusiu balsu...) Bet Larisai viskas tik. Kaip kitados! Kiekvienoje kompanijoje ji turėjo būti centre; ir čia ji pabaigoj tikrai prasiveržė į pagrindinę vietą. Juo kėmės, plojom, dėkojom, išgėrėm. Tai buvo lyg ir linksmoji pobūvio dalis. Nors vėliau kai kas komentavo:

'Ta Larisa - tai diegas!'

'Kas ji tokia? Man ji įtarti-na...'

Ne visi ją suprato. Aš pataisiau:

'O, ji tokia nuoširdžiai! Tai jos stilius. Ji mano labai gera draugė, su ja kelis metus viename kambary gyvenom...'

Aš tikrai džiaugiausi, kad Larisa su vyru į tą pobūvį atėjo, nors jie ir nebuvo iš mūsų laidos.

Pobūvis, atrodo, praėjo labai greit ir, deja, po tų išdai-gų jau blėso, baigėsi. Nors niekas dar neskubėjo išeit, nerodė nekantrumo, bet jau... Elytė K. prasitarė, kad jie su vyru tą pačią naktį turi grįžti į Plunge... Taip pat, Nadelė turėjo grįžti dėl dukters reikalų...

Nuotaika. To pobūvio nuotaika buvo daugiau negu giminiška. Buvo sumegzta ryšys; gaila, kad ne anksčiau. Dabar jau visi esame pensininkais. O jei būtų buvę anksčiau, gal tas praieitis gilesnis persilieėjimas į ateitį būtų buvęs reikšmingesnis ir naudingesnis? Gal aš būčiau jiems davusi kiek daugiau vilties ir stiprybės; gal jie man - suteikę gimtosios žemės dvasios, mūsų dabartinės nuotaikos tautoje ir atsparos - didiesiems vargams svetimose jūrose.

Bet ar anksčiau buvo imano ma? Kai jie dar dirbo mokyklose, gal į tokį susitikimą nebūtų galėję... Tegu nors dabar, tegu tarp mūsų ugnelė žiba...

Tą ypatingą nuotaiką jau-tēm visi. Stai keletas būdingesnių įrašų į mano adresą: 'Miela Ale, susitikau su Tavim - susitikau su mūsų jaunyste, padvelkė Girulių pušynų kvapas, ir aš laiminga, kaip kadaise. Ačiū Jums, kad atvažiavot, kad atnešėt tiek džiaugsmo, --- Ona B. (žemaitė)'

(Nukelta į 6 psl.)

LIETUVIŲ OPERA

Orffo

CARMINA BURANA

ir

Leoncavallo

PAJACAI

1980 m.

Balandžio 19 d., 8 val. vak.
Balandžio 20 d., 3 val. popiet,
Balandžio 26 d., 8 val. vak.

Marijos mokyklos auditorijoje,
67-ta ir California Avenue
Chicagoje

DIDŽIULIS BALETAS. BERNIUKŲ CHORAS
OPEROS CHORAS

Bilietai — parterėje: \$17.50, \$15.50, \$12.50, \$9.50
balkone: \$15.50, \$11.50, \$7.50

Gaunami Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71st St.
Chicago, Ill. 60629
471-1424

Paštu bilietai užsakomi tuo pačiu adresu,
išrašant čekį Lithuanian Opera Co. pavadinimu

Visus ir iš visur
kviečiame atvykti į spektaklius

A. Vasaitis,
Dirigentas

V. Karosaitė,
Choreografe

S. Baras,
Canio

G. Čapkauskienė,
Sopranas

P. Gudas,
Tenoras

C. Kogut,
Nedda

M. Momkienė,
Nedda

J. Savrimas,
Beppe

D. Hicks,
Režisiorius

J. Puodžiūnas,
Choreografas

A. Brazis,
Tonio

A. Grigas,
Baritonas

L. Stukas,
Silvio

'Pasaga'...

(Atkelta iš 5 psl.)

'... neužmiršk gimtosios žemės.' - Vladas.

'Džiaugiuosi Tave pamąčius...' - Nadia.

'... ir susitikimas su Tavimi suteikė daug daug džiaugsmo, gražių prisiminimų.' - B.P. - U

'Gyvenimas idėjų kova. Joje aktyviai veikia intelektualinė inteligentija. Ją laimi pažangioji mintis.' - P. Stank. (Tai - kairusis kolega).

'Tegu gaivina, stiprina gimtosios žemės dvasia.' - E.M. (ši kolegė pasakė ir gražiausią, prasmingiausią kalbą).

'Atrodo, kad kaip ir nebuvę tų 40 metų, kuriuos pragyvenom, o esam visai tokie pat kaip tada.' - J.M.

'Sėkmės, sese, Tau ir Tavo šeimai! Amžinybės skraistė tebūna mūsų mintyse!' - K.V.

'Ačiū, Ale, kad atvykai. Ačiū, Ale, kad esi...' - Vl. K. (antros laidos).

'Savo gyvenime dar neteko taip skubėti, kaip kad į šį susitikimą. Į susitikimą su jaunyste!' - Vl.B.

'Niekad neišdrisau tikėtis tokio iškilmingo, ne tik nuosirdaus, susitikimo; ir - tokio prasmingo.

Neprišmeniu, kaip mes iš šalies išsiskirtėm. A, piniginiai reikalai! Už porą dolerių padavėjas labai žemai lenkėsi. O su Juozu M. labai lengvai, paprastai susitarėm. Jis, kaip organizatorius, rinko po kelis rublius iš visų dalyvių - už vakarienę. Pradžioje užklausaui jo:

'Ar visi pajėgūs prisidėti vakarienei?'

'Iš tikro... ne. Kai kuriems - labai sunku.'

'Tada iš jų neprašyk! Jei paėmei - gražink.'

Prisidėjau puse išlaidų, prašydama kolegoms to nesakyti. Ir viskas buvo gerai.

Kai atsisveikinom, išsiskyrėm? Taip tikrai ir neprisime nu. Aš jiems dėkojau, jie - man; atsibučiavom, vėl beveik su ašarom akyse, ir viens po kito dingo... Tartum gerosios dvasios, tartum sapne tartum 'svajonių pavidalai'...

Gera, kad ir nebeprisime nu dabar, kuris ką sakė, kaip atsiskyrėm; liko tik bendras susitikimo ir atsiskyrimo vaizdas. Juk šiame pasaulyje nebeprisimatysim, ir - taip geriau: nei tų paskiausių šodžių, nei paskutinio žvilgsnio nebežinai...

Bet gerai atsimenu mūsų - pėsčiųjų - grįžimą namo.

Jie mane lydėjo į 'Gintarą'. Pradėjom eiti ta pačia kryptimi gal aštuoni ar dešimt. Rodos, kiek lynojo. Kažkas išskėtė lietsargi ir mėgino visus priglauti. Viena kolegė netrukus atsiskyrė - prie autobuso laukimo suolelio; netrukus atsiskyrė dar dvi. Kiti smagiai žygiavom tolyn. Mūsų (iš lėto) kelionė tęsėsi gal pusvalandį. Lietaus purškimas nustojo, Svarių gatvės grindiniu skambėjo mūsų žingsniai; nereikėjo šaligatvių, nes mažinų jau beveik nebeprisitaikė. Buvo po vidurnakčio. Larisa įsikabinom man už parankės, pokštavo, garsiai juokėsi; ir man pasirodė viena akimirka, kad mes grįžtam iš kokio pobūvio, pasiūkimo, - jaunos, linksmos besidalindamos įspūdžiais, besierzindamos niekais... Grįžtam į Gedimino 39-tą numerį,

Baltimorės lietuviai

VASARIO 16-JI
BALTIMORĖJE

Tautos didžiosios šventės minėjimą Baltimorėje kasmet rengia dvi organizacijos atskirai: Baltimorės Liet. Draugijų Taryba ir vietos Bendruomenė.

Tarybos iškilmę pradėta vasario 10 d. pamaldomis lietuvių parapijos bažnyčioje. Vėliavas šventovėn atlydėjo Amerikos legijono 154-sis lietuvių dalinys. Tautiškai pasirėdę jaunimo atstovai prie Marijos statulos bažnyčioje padėjo gyvų gėlių puokštę. Pamaldų metu giesmės, o pabaigoje abu himnus giedojo mišrus "Dainos" choras.

Klebonas kun. Ant. Dranginis savo jautriu, paveikiančiu pamokslu kėlė tautiečių dvasią.

Kun. A. Dranginis yra čiagimis, niekad Lietuvos nematęs, bet ištvermingai ir ištikimai būna Lietuvos šaukliu: kasmet Vasario 16-sios ir kitomis progomis iš sakyklos šaukia nenuleisti rankų, vieningai dirbti tautai pagelbėti ir išlaikyti lietuvių šiem krašte.

Po pietų visi rinkosi Liet. Namų didžiojo salėn į tradicinį pokylį su kviestiniais svečiais - valstijos ir miesto valdžios atstovais. Jau tapo papročiu šia proga prisiminti ir išskirtinai pagerbti tuo metu esančius salėje nepriklausomybės kovų savanorius: Ad. Lendzą, V. Tamašauską ir J. Vyšniauską. Jiems prisegta po gvazdiką.

Popietinę dalį pradėjo ir jai vadovavo Tarybos pirm. dr. E. Armanienė.

Legijono vyrams įnešus vėliavas, iš garsinės juos-

kur mudvi 1941-43 metais gyvenom.

'Neviliok man Vladol'

'Tu už mane vyresnė, bet vis man bernus paverži...'

'Tu man, Ale, žiūrėk...'

Ji prikaišiojo, barė mane (juokais), ji stūmė - traukė, paspaudė ranką, garsiai nusijuokė, šnibždėjo 'paslapti'... Kaip tada, kai anapus laiko ribos, kaip mūsų jaunų dienų ta keliuose...

Kažkas mas sakė (gal rašė kritikoje), kad nevalia ir neverta begrižti į jaunystę, kuri mums nebesugrąžinama, dingusi, anapus laiko (ir jausmo) ribos... Netiesa! Ne tik rašyti o ir išgyventi galima - su tam tikrais žmonėmis. Išgyventi (atsiminti), pasidžiaugti ir... vėl paleisti iš glebio, iš širdies, iš minčių. Bet paskui - jautiesi atsigavinęs, pajaunėjęs ir gavęs naujų jėgų tolimesnei gyvenimo kelionei.

Tokį atsigavimą ir pajau-nėjimą (dvasinį) išgyvenau tą vakarą 'Pasagoje' ir - dar asmeniškiau - einant iš 'Pasagos' kai Larisa ir aš bent valandėlę 'atsukom laikrodžius' 36-iems metams...

tos iškilmingai nuskambėjo himnai, giedami Čiurlionio ansamblio.

Invokaciją atkalbėjo kun. A. Dranginis.

Bene po 30 metų pertraukos vėl dalyvavo ir valstijos gubernatorius, pernai išrinktas Harry Hughes. Jis pats perskaitė savo proklamaciją, skelbiančią Vasario 16-tąją Lietuvių Dieną Marylande. Keliais sakiniiais pagyrė lietuvių, kad laikosi savo tradicijų. "Visi laukiamie dienos, kada jūsų tėvų kraštas vėl bus laisvas. O, kad tatai įvyks, viena priežasčių ir yra, kad jūs išlaikote savo kultūrinį palikimą čia ir visame pasaulyje, ir už tai aš jus sveikinu".

Senatorius Paul Sarbanes savo trumpą žodį baigė šiuo pažadu: "Kol truks jūsų kova, mes senate užtikriname jums savo paramą".

Tarp garbės svečių prkalbų įsiterpė tautinių šokių sambūris "Kalvelis", vadovaujamas jauno gausaus vadovo Algio Vitkausko, pašokęs kelis šokius.

Pagrindinei paskaitai šia proga buvo pakviesta Jieva Migonytė, Washingtono vyčių kuopos pirmininkė. Pasirėdžiusi tautiniais drabužiais, savo ilgoje kalboje pasakojo, kaip ji, būdama antrosios kartos lietuvių, dėjos prie lietuvių veikmės ir dabar visą likusį nuo savo užsiėmimo laiką skirianti tautos laisvės pastangoms.

Atsistojus kalbėti miesto galvai Wm. D. Šeferiui, publika, sustojusi, ilgai jam plojo. Mat, jis pirmutinis šio miesto meras, sudaręs sąlygas pasireikšti etnikams mieste už savo bendruomenės ribų. Baltimorė dabar tapusi vienu judriausių ir pažangiausių miestų Amerikoje.

Tarp garbės svečių sėdėjo ir du Marylando seimelio nariai (Weissengoff, liet. kilmės, ir McGuirk) ir vienas šios valstijos vyriausiojo teismo teisėjų (lenkų kilmės).

Oficialiai daliai užbaigti paprašytas kun. A. Dranginis sukalbėti padėkos maldą.

J. Rastenienė paskaičius N. Rastenio eilėraštį, skirtą Amerikai, prasidėjo šokiai, kurie truko ligi 6 val. p. p.

Vietinės Lietuvių Bendruomenės rengtas Lietuvos nepriklausomybės paminėjimas vyko kitą sekmadienį, vasario 17 d. Legijonieriams atnešus vėliavas ir klebonui A. Dranginiui sukalbėjus maldą "Dainos" choras pagiedojo himnus. LB pirm. Vyt. Eringis, su pažindinęs publiką su viešnia dr. Elona Vaišniene, pakvietė ją pagrindiniam žodžiui.

Savo kalbą ji suskirstė į tris išeivijos gyvenimo laikotarpius: netolimą praeitį, dabartį ir, kaip ji sakė, pasvajojusi ar paspėliojusi apie ateitį. Šiais, 80-aisiais metais mūsų lietuvių, laukia trys svarbūs įvykiai: prezidento rinkimai, Madrido konferencija ir neprikl. Lietuvos pasiuntinybės išlikimo užtikrinimas. Nuo mūsų visų pastangų priklausys tinkamas tiems uždaviniais pasiruošimas ir būsimų progų tinkamas panaudojimas.

Labai svarbu turėti gabių: žmonių prie jėgos centro - šio krašto vyriausybės. Vienas tokių esąs Rimas Česonis, Kalbėtoja pabrėžė, kad ir mažomis priemonėmis galima atlikti svarbių darbų. Reikia tik vyriausybės žmonėms nuolat rodyti savo susidomėjimą mums rūpimais klausimais: rašyti kad ir trumpus laiškėlius atitinkamoms įstaigoms Washingtono ar savo gyvenimo miesto valdžios atstovams.

Ateitis Lietuvai, tuo pačiu ir mums, galinti būti grėsminga. Vis plačiau ir garsiau Lietuvoje reikalaujant tautai laisvės, Rusijos imperija šitą spaudimą vis labiau jaučianti. Tačiau atleisti varžtus jai reikėtų subyrėjimą. Todėl galima tikėtis didesnės spaudos ir žiauresnio persekiojimo

— gali vėl sugrįžti Stalino laikai.

O jei koku stebuklu nuo Lietuvos būtų nuimta geležinė letena, tai šalyje kiltų didelis sąmyšis: užvirtų savitarpio kova, sąskaitų suvedinėjimas ir žūtų daug nekaltų žmonių, pav. nukentėtų atkeltieji rusai. Iš-eivija turinti tokias galimybes numatyti ir joms pasirošti, pagalvoti apie būdus, kaip tokį pereinamąjį laikotarpį sušvelninti, kad būtų išvengta didelių nuostolių žmonėms ir krašto ūkio sužlugimo.

Baigdama savo paskaitą, dr. Vaišniene ragino taupyti vieni kitų jėgas, laikytis žmoniško atjautimo, nes savo tarpe turime pagalbos reikalingų žmonių. Tad būkime vieni kitiems Lietuva!

Kalbėtojai publika smarkiai paplojo, nes šnekėjo pakankamai garsiai, energingai ir suprantamai.

Pertraukos metu veiksniams surinkta virš tūkstančio dol. aukų.

Meninę iškilmės dalį atliko "Dainos" choras, šaunusis "Kalvelio" sambūris ir mažieji "Ratelio" šokėjai.

Pranešimai angliškai Vasario 16-sios tema buvo perduodami tris sekmadienius per vietos lietuvių radijo valandą. S. M.

IMMEDIATE OPENING FOR ELECTRICAL TROUBLE SHOOTER

TO \$25,000
NO LAYOFFS. 4 DAY SHIFT.
Need individual to trouble shoot & maintain solid State O. C. drives, sequence controls and relay logic circuits. Broad electronics & electrical background required.

Salary to \$25,000 with overtime. Good clean working conditions.

For more information & interview:
CALL JIM OVERYBY:
at 214-647-4374

POLY-AMERICA INC.

2000 W. MARSHALL ROAD

GRAND PRAIRIE, TEXAS 75051

E.O.E. M/F (12-15)

OPPORTUNITY FOR EXPERIENCE DESIGNERS

LAYOUT CHECKERS
FOR MACHINE TOOLS
AUTOMATION

13 PAID HOLIDAYS
VACATION PAY
BONUS PLAN

TOP RATES
PAID RELOCATION

MARVEL DESIGN CORP.

285 JAMES ST.

HOLLAND, MI. 49423

(616) 399-1520

(313) 963-3081 (10-15)

HORIZONTAL BORING MILL OPERATOR

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Must have tools with a minimum of 5 years experience in tool work.

This positions offer excellent fringe benefits including cost of living increases and Blue Cross & Blue Shield with major medical. Top area rates. Contact JIM PATTON, 1-3 p.m.

513-294-7575

H&H INDUSTRIES INC.

2801 WILMINGTON PIKE

DAYTON, OHIO 45419

En Equal Opportunity Employer (12-15)

FOREMAN

With 5 years experience. Challenging position with progressive industrial metal fabricating firm. Principally job shop operation specializing in blow pipe work and heavier sheet metal contracting for industry. Well equipped, successful, 130 employees, open shop, Actual experience in simulation a necessity. Leadership, dedication and ingenuity are prerequisites. ALSO NEEDED

EXPERIENCED

BLOW PIPE INSTALLERS

Salary open. Good benefits. Address resume to:

GEORGE MILLER

BOX 12746

MEMPHIS, TENN. 38112

OR CALL 901-482-8200

9 a.m. to 5 p.m. (9-19)

PUKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

NORMAN BURŠTEIN

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601

Antrame aukšte.

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

Dr. Dovas Zaunius (5)

Dr. Albertas Gerutis

Lietuvos pasiuntinybėje Rygoje

Bet 1922 m. vasarą, birželio 1 d., Berlynan Chargé d'Affaires pareigoms paskirtas Vaclovas Sidzikauskas, iki tol ėjęs atstovo pareigas Šveicarijoje, o V. Gailius nukeltas atstovu į Estijos sostinę Taliną. Kauno dienraštis "Laisvė" 1922 m. liepos 7 d. paskelbė tokią "Eltos" žinią:

"Liepos 4 d. naujas Lietuvos atstovas Estijai Gailius tapo priimtas Estų užsienio reikalų ministerio prof. Piip'o ir pradėjo eiti savo pareigas". Galima prileisti, kad V. Gailius perkeltas į Taliną, kuris savo reikšmę negalėjo lygintis su Berlynu, ne dėl kvalifikacijų stokos. Reikia turėti omenyje, kad V. Gailius karo metu buvo sunkiai sužeistas, todėl tokiai judriai vietai kaip Berlynas stačiai jam galėjo pritrūkti fizinių jėgų.

V. Gailius šalia D. Zauniaus buvo antras Mažosios Lietuvos lietuvis, kuris sėkmingai įsijungė į jaunos valstybės diplomatinį darbą ir iš karto užėmė aukštą atstovo pareigas. Kaip betgi greit matysime, jis netrukus iš diplomatinio darbo pasitraukė ir po 1923 metų sausio sukilimo įsijungė į lietuvišką darbą savo gimtajame Klaipėdos krašte. Be Dr. Zauniaus, kito aukštesnio rango diplomatinio atstovo Mažoji Lietuva jau nebedavė. Tik po Lietuvos katastrofos, kai valstybė pateko sovietų okupacijon, vokiečių tautybės Klaipėdos krašto advokatas, kilęs iš Elzaso, Dr. Fricas Meieris, jau išimtinomis aplinkybėmis ėjo Lietuvos diplomatinio atstovo pareigas Brazilijoje.

Lietuvos nepriklausomybės laikais diplomatinėje tarnyboje pradėjo kilti dar du Mažosios Lietuvos lietuviai: Pranas Gižas ir Dr. Martynas Anyšas. Pasiuntinybės Berlyne pirmuoju sekretorium nepriklausomybės pradžioje buvo paskirtas iš to pat Tilžės krašto, Pakalnės apskrities, kaip ir Dr. Zaunius kilęs P. Gižas. Bet jis, deja, greit susirgo. 1928 m. lapkričio 23 d. Kauno laikraščiai paskelbė "Eltos" žinią, kad Gižas miręs prie Bodeno ežero gerklių džiova. Kai dėl Dr. Martyno Anyšo, tai jis 1934 metais ėjo konsulo pareigas Hamburge, kai gavo paskyrimą patarėju į gubernatūrą Klaipėdoje, o paskum pasidarė Klaipėdos krašto direktorijos nariu. Dr. M. Anyšas parašė emigracijoje vertingus atsiminimus "Kova dėl Klaipėdos" (Chicago, 1978). Kai man kurį laiką teko dirbti Klaipėdos krašto gubernatūroje (vieną laiką kartu su Dr. Anyšu) ir gana gerai pažinti Klaipėdos krašto problemas, ketinu ir aš paskelbti savo atsiminimus.

6. Dr. Zaunius priima mane pasiuntinybės Rygoje tarnybon

Nūn turiu paaiškinti, koku būdu mano gyvenimo kelias nuvedė mane į Lietuvos diplomatinę atstovybę, kuriai tuo metu Rygoje vadovavo Doktoras Dovas Zaunius.

Pirmojo pasaulinio karo pabaigoje dėl tėvo mirties ir dėl Latvijoje anais laikais pasireiškusių politinių sukrėtimų (1919 m. pradžioje Rygą užėmė bolševikų kariuomenė, kaip lygiu būdu ir Vilnius atsidūrė sovietų rankose), negalėjau atnaujinti dar Rusijos gilumoje (Samaroje — Kuibysėve) pradėto mokslo gimnazijoje. Jį betgi vėl pradėjau 1920 metų rudenį, įstodamas į privatinės Bliumo vakarinės gimnazijos trečią klasę. Tarp gimnazijos lankytojų buvo visokio amžiaus ir įvairių tautybių moterų bei vyrų, kuriuos karas buvo išstūmęs iš normalinės mokymosi eigos. Gimnazijos trečiojoje klasėje, be kelių kitų Rygos lietuvių, pasirodė besas ir — Justas Paleckis. Už mane septyneriais metais vyresnis Paleckis, kaip paaiškėjo, tarnavo Lietuvos pasiuntinybėje Rygoje, jos spaudos skyriuje, kaip Lietuvos Telegramų Agentūros "Eltos" korespondentas. Apie Justą Paleckį, su kuriuo netikėtai susiti-

kau Rygos vakarinėje gimnazijoje, ketinu išsamiau parašyti kita proga. Šiuo tarpu pasitenkinsiu pastaba, kad Justas Paleckis sudarė man sąlygas įstoti į Lietuvos pasiuntinybę Rygoje. Atsitiko taip.

Mano nūn klasės draugas pakalbino mane eiti tarnybon į Lietuvos pasiuntinybę. Pasak jo, jis ieškąs sau padėjėją spaudos skyriuje. Kai daviau savo sutikimą, Paleckis rekomendavo mane savo šefui, atstovui Dr. Zauniui. Taip 1920 metų sausio pradžioje atsidūriau atstovo darbo kabinete Jura iela (Jurgio gat-

vėje) Nr. 3 butas 2. Sutarėme, kad pradėsiu tarnybą nuo 1921 m. vasario 1 d. Turėjau tada penkiolika su puse metų amžiaus...

Nuo to prasidėjo mano tarnyba Lietuvos valstybei, trunkanti, su trumpomis pertraukomis, dar ir šandien. Greit sueis 60 metų kaip nuostabūs likimo keliai mane pirmą kartą suvedė krūvon su nepriklausomos Lietuvos diplomatinio atstovu, kuris, deja, dar jaunas atsisakė su šiuo pasauliu, o aš pats, jau kelintą dešimtmetį gyvenantis laisvojoje Helvetų žemėje kaip tėvynės nustojęs lietuvis, nūn rašau šias eilutes apie savo pirmąjį šefą. Prieš mano akis stojasi aukšto ūgio, imponuojančios išvaizdos elegantiškai apsirengęs, tada dar jaunas vyras, neturėjęs nė 30 metų amžiaus, kuris mane priėmė savo darbo kabinete pasiuntinybės būstinėje. Nūn sueina jau 40 metų kaip šį diplomata priglėbė Lietuvos žemė, tada dar laisva, bet jau su rusiškais sovietinėmis įgulomis, skirtomis paruošti kelią krašto nelaisvei.

Man teko dirbti atstovo Zauniaus priežiūroje lygiai dvejus metus. Aišku, spaudos skyriuje, kuriame aš dirbau, pirmą smuiką grojo Justas Paleckis, kuris buvo mano tiesioginis viršininkas, bet su kuriuo vakarais trynėme tos pat mokyklos mokinių suolą. Sunku pasakyti, ką jame daugiau mačiau: "šefą" ar bendro mokyklos suolo draugą. Kai Paleckis buvo už mane vyresnis ir ėjo gana atsakingas tarnybinės pareigos, kurios jam kartais trukdydavo tinkamai pasiruošti pamokoms, klasėje buvau mokslo atžvilgiu už jį pranašesnis. Man mokslas lengviau sekėsi. Taip savotišku būdu pynėsi mano santykiai su Justu Paleckiu: dienos metu jis buvo mano tiesioginis viršininkas, o vakarais dažniausia vyravau aš. Kas tada galėjo pagalvoti, kad tas pats bendro mokyklos suolo draugas suvaidins tokį pragaištingą vaidmenį lietuvių tautos ir Lietuvos valstybės gyvenime!

Pasiuntinybės spaudos skyrius buvo tame pat bute kaip ir visa pasiuntinybė (konsularinis skyrius buvo kitur). Tą skyrių sudarėme Justas Paleckis ir aš. Kai augau ir brendau anuo metu tautiniu atžvilgiu gana mišraus Rygos miesto atmosferoje (pirmojo pasaulinio karo

metu buvome evakuoti į Rusijos gilumą — Pavolgį), iš jaunų dienų pasidariau trikalbiu, o įskaitant ir vokiečių kalbą — ir keturkalbiu, tai palyginti greit išitraukiau į savo naująjį darbą.

Iš vienos pusės informavome "Eltą" Kaune apie įvykius Latvijoje ir dalinai Estijoje. Kai šiandien pavartau savo archyvą, ano meto spaudos iškarpas, mane didžiai stebina, kiek daug "Eltos" Rygos skyrius pajėgdavo perduoti informaciją Kaunui. Gausiai teikta ne tik žinių, bet ir išsamių apžvalgų bei išsistų straipsnių iš latvių laikraščių vertimų. Pats atstovas Zaunius buvo gerokai pramokęs latvių kalbos ir mėgdavo kartkartėmis išversti į lietuvių kalbą kokį latvių laikraščio straipsnį.

Kitą mūsų spaudos skyriaus darbo sritį sudarė latvių spaudos informavimas. Kartu su Paleckiu rašydavome žinias apie Lietuvą latvių kalba ir spausdinome biuletenyje, kuris siuntinėta latvių laikraščių redakcijoms. Savaime latvių (lygiu būdu ir estų) spauda anuo metu buvo žymiai tobulesnė nekaip lietuvių spauda, išgyvenusi keturių dešimtmečių spaudos drau-

VIRŠUJE: 1930 m. pasirašius prekybos sutartį su Latvija. Iš kairės: Latvijos ministeris Lietuvai R. Liepinš, Lietuvos Užs. reikalų ministeris dr. D. Zaunius, Latvijos ministeris pirm. K. Celminš, Lietuvos ministeris pirm. J. Tūbelis ir Lietuvos ministeris Latvijai Br. Dailidė.

dimo laikotarpį. Reikia pripažinti, kad latvių spauda, bendrai paėmus, palankiai priimdavo mūsų informaciją ir gausiai naudodavo mūsų biuletenio teiktąsias žinias. Kai anuo metu vyravo Vilniaus problema, tai ir mūsų biuletenyje būdavo teikiama daug žinių apie mūsų ginčą su lenkais. Lenkų atstovybė Rygoje irgi turėjo savo spaudos skyrių, tad su juo mums tekdavo rungtyniauti. Ir jis siuntinėjo latvių spaudai savąjį biuletinį. Latvių spauda stengdavosi išlaikyti neutralinę liniją. Buvo vienas kitas latvių laikraštis, labiau klausęs sirenos balso iš Pavislio, bet buvo ir tokių latvių spaudos organų, kurie mieliau atsižvelgdavo į mūsų teiktąją informaciją.

Su nemažu pasitenkinimu štai skaitau savo archyve išsilikusią Rygos lenkų laikraščio "Głos Polski" pareikštą nepasitenkinimą dėl lietuvių spaudos skyriaus informacinio darbo. Rašydamas apie "Lietuvių melagystes", laikraštis 1923 m. balandžio mėnesį nusiskundė dėl Lietuvos pasiuntinybės spaudos biuro ir "Eltos" veiklos. Girdi, tos lietuvių įstaigos platinančios melagystes, o latvių spauda ir Latvių Telegramų Agentūra "LETA" tikinčios lietuvių pranešimais ir juos skelbiančios. Taip pat klišu latvių laikraščiui "Latvis", kurs apsiečiai sunaudojęs savo skiltyse lietuvių žinias ir skelbiantis Lietuvai palankius latvių rašytojos Emilijos Prūsienės straipsnius.

Toks lenkų "konkurencinės" spaudos balsas mán asmeniškai tuo labiau sukelia pasitenkinimo, nes nuo maždaug 1923 metų vidurio Rygos pasiuntinybės skyriuje pasilikau vienas. Justas Paleckis užsigeidė pasidaryti mokytoju ir, kurį laiką lankęs specialinius pedagoginius kursus, iš pasiuntinybės pasitraukė. Likęs vienas, toliau dirbau tą patį darbą.

(Bus daugiau)

■ Chicagos lietuviai

Antanas Juodvalkis

PETRO S. ODINIO RECITALIS

Dar Pietų Amerikos lietuvių meniniams ansambliams tebegastroliuoja ir šiaurės Amerikos didesniuose lietuvių telkiniuose, iš Europos atvyko jauni, daug žadantys lietuviai muzikai: pianistė, muzikos dr. Raminta Lampsatyte ir fleitistas Petras Sakalas Odinis. Jų koncertas įvyko š. m. kovo 16 d. Jaunimo Centro didžiojoje salėje, Chicagoje. Klausytojų-muzikos mėgėjų prisirinko daugokai, nors pilnai neužpildė didžiosios salės bei balkono.

Pirmoje programos dalyje Petras Odinis fleita pagrojo F. Dopplerio vengrišką fantaziją Op. 26, Michio Miyagi — Pavasario jūra ir F. Kuhlau — Sonatą G-dur Op. 83 Nr. 1.

Po pertraukos, pradėjo J. S. Bacho Siuita h-moll ir toliau grojo lietuvių muzikų kūrinius: B. Dvariono — Elegiją pjese, J. Pakalnio — Šokis su lanku ir Rauda, A. Kačanausko — Siuntė mane motinėle, O. Balakausko — Impresonata ir užbaigė V. Montvilo — Trikampiu. Pianinu palydėjo dr. R. Lampsatyte. Tai buvo ne tik fleitistos palydovė, bet lygiavertė koncerto dalyvė. Abu muzikai yra gerai pasiruošę ir sudarė nedalomą vienetą.

Susirinkusieji labai šiltai abu muzikus sutiko, nesigailėjo katučių ir išprašė net tris bisus. Koncerto rengėjai apdovanojo gėlėmis, o jų gerbėjai ir kitokiomis dovanomis.

PLB Kultūrinės Talkos komisijos vardu Marija Rė-

mienė padėjo menininkams ir visuomenei už dėmesį šiam koncertui. Po koncerto, kavinėje buvo pasivaisinta ir pabendrauta.

Abu koncerto išpildytojai yra jauni, išsimokslinę ir daug žadantys lietuvių kultūriniam gyvenimui. Jau dabar, Vokietijos lietuviams yra dažni talkininkai ar programų išpildytojai. Lietuvių visuomenė į juos deda daug vilčių ir tikisi talkos lietuvių išlaikymo darbe. Abu kalba gražia lietuvių kalba ir geriau gali patraukti lietuvių jaunimą.

Chicagiečiai gali džiaugtis turėdami progą pasiklausti jaunųjų talentų pasirodymų. Šiais metais jau antras panašus koncertas. Š. m. vasario 3 d. girdėjome birbyninką R. Kasulį, pianistą A. Kaminską, daininkę R. Pakšaitę ir aktorę D. Markelytę, o š. m. kovo 16 d. jau minėtus fleitistą P. S. Odinį ir pianistę dr. R. Lampsatyte. Visi jie yra jauni, talentingi ir gerai pasiruošę ar besiruošę savo profesijose.

PERSITVARKO JAUNIMO CENTRAS

Tėvų jėzuitų pastangomis sukurta ir 23 metus administruotas Chicagos Jaunimo Centras nuo š. m. liepos 1 d. perduodamas naujai sukurtai administracijai — Lithuanian Youth Center Fund, Inc. (Illinois vals. Nr. 22072).

Steigiamasis susirinkimas šaukiamas š. m. balandžio 13 d. (sekmadienį), 12 val. dieną Jaunimo Centre. Įmokėję 20 dol. tampa naujosios organizacijos nariu

Petras S. Odinis ir Raminta Lampsatyte

ir turi vieną balsą. Didinant įnašus, didėja ir balsų skaičius. Rėmėjas kasmet mokas 100 dol. turi 5 balsus. Įmokėję 1000 dol. tampa amžiniais nariais ir turi 20 balsų.

Prašoma visus lietuivius tapti Lietuvių Jaunimo Centro Fondo nariais bei rėmėjais ir dalyvauti steigiamajame susirinkime, kuriame bus plačiau supažindinta šios organizacijos paskirtis, struktūra ir darbas. Kvietimą pasirašė valdybos pirm. Irena Kriaučiūnienė ir direktorius kun. A. Saulaitis, S. J.

LIETUVIŲ TAUTINIŲ NAMŲ SUSIRINKIMAS

Direktorių Tarybos nutarimu Chicagos Lietuvių Tautinių Namų tryliktoji metinė narių susirinkimas

šaukiamas 1980 m. kovo 29 d. (šeštadienį), 4:30 val. p. p. nuosavuose namuose, 6422 So. Kedzie Avenue, Chicagoje.

Susirinkimo darbotvarkėje: tarybos ir valdybos pranešimai, 1979 m. apyskaita, 1980 m. direktorių tarybos sudarymas ir kiti einamieji reikalai. LTN direktorių tarybą sudaro 12 narių (po 6 narius renkamus kasmet) susirinkimo rinkti ir penki nariai, organizacijų — narių deleguoti.

Susirinkime balso teisę turi tik LTN nariai. Tačiau susirinkime dalyvauti ir savuosius pasiūlymus reikšti, maloniai kviečiami visi plačiosios Chicagos lietuviai.

Susirinkimui pasibaigus (7 val. vak.), visi susirinkimo dalyviai kviečiami šeimyniškai vakarienei toje

pat salėje. Prašoma vakarieniauti su savo šeimos nariais ir bičiuliais, mokant \$5.00 už asmenį. Prašoma iš anksto registruotis ir pamokėti išlaidas pas Bronių Kasakaitį, LTN šeimnininką, tel. 778-7707 arba 778-9878.

Nariai, pakeitę gyvenamąją vietą, prašomi nedelsiant pranešti naująjį adresą valdybai (6422 So. Kedzie Avenue, Chicago, Ill. 60629).

KLAIDOS ATITAIŠYMAS

Praeitame nr. žinutėje "Steigiama lit. katedra" padaryta klaidą. Katedros steigimui reikia turėti ne 75,000 dol., bet 750,000 dolerių.

HOUSEPARENTS

Prefer couple or will consider an individual to serve developmentally disabled people in group home. This group home is located in Cleveland and training time will be required at Bethesda Lutheran Home in Watertown, Wisconsin.

Fringe benefits include paid pension plan. For more information, please call COLLECT, Employment/Personnel Coordinator, Monday through Friday, 8 a.m. - 5 p.m. at (414) 961-2020, Ext. 371 or 283.

BETHESDA LUTHERAN HOME
200 Hoffmann Drive
Watertown, WI 53094
An Affirmative Action
Equal Opportunity Employer
JCAH Accredited

FOREMAN. Area manufacturer has immediate opening for a lead foreman for 3rd shift. The ideal applicant will have experience in plastic injection and shuttle molding. Duties will include supervision of employees and all operations of shift. 3-5 years experience preferred. We offer an excellent salary and benefit package. Please call for appointment: Paul Boales.

MERIT PLASTICS INC.
400 Nassau Ave.
East Canton, Ohio 44730
216-488-1231

An Equal Opportunity Employer
(12-14)

OPPORTUNITY FOR PROFESSIONAL HELP
For 313 bed General Hospital
REGISTERED RESPIRATORY THERAPIST
Must be C.R.T.T. or Eligible for certification. For all shifts.

REGISTERED NURSES
For all services and all shifts. Salary commensurate with experience and ability. Liberal personnel policies & fringe benefits. Apply call or write to: Personnel Office
ST. MARY'S HOSPITAL
129 N. 8th Street
East St. Louis, Ill.
618-274-1900

An Equal Opportunity Employer
(16)

Valentina Ūselienė

MIKO ŽYGIS

(5) Dirvos konkurse premijuota novelė

— Aldute, — tęsiau toliau, vėl ją apkabinamas. — Gal reikėtų eiti atgal į patiltę to ryšulėlio ieškoti.

Bet Aldutė, kabindamosi į mane, baimingai sušuko:

— O ne, Jurgeli, neik, neik... Ir tave suims!

— Gerai, gerai, — skubėjau ją nuraminti. — Aš neisiu dabar. Gal vėliau, o gal naktį, ar net rytoj. Nesirūpink, nepaliksiu tavęs.

Bet pats savo širdy tvirtai pasiryžau dar šį vakarą būtinai nueiti to ryšulėlio paieškoti. Aš buvau tikras, jog Mikui nepavyko įduoti to ryšulėlio savo broliui — per mažai buvo laiko.

Dar pasėdėjome valandėlę tylėdami. Aldute, kiek apsimusi, vėl pradėjo veržtis eiti į stotį, susirasti Miką. Bet man šiaip taip pavyko ją atkalbėti. Mikui mes vistiek nieku negalėjome padėti, o tik galėjome patys save prauždyti.

Pagaliau pamažu pakilome ir pasukome atgal, Vilniaus link. Buvo puikus vasaros dienos rytas. Dangus be debesėlio. Saulei kylant aukš-

tyn, oras virpėjo prisipildydamas gaivia šiluma, skambėdamas paukščių čiulbėjimu, bei vabzdžių dūžgesiu. Visas miškas kvepėjo drėgna žole, samanomis, grybais ir dar kažkuo neįspasakytai saldžiu, ką kiekvienas pažįstame ir žinome dar iš vaikystės kaip miško kvapą. Tačiau mudu nieko nematėme ir nejutome. Aldutei, o taip pat ir man saulė tarsi būtų užgesusi danguje, ir visas tos dienos grožis buvo nublaidytas kartaš nenumaldomo skausmo.

Dar tą pačią dieną pasklido Vilniuj žinia, kad tremtinių ešalonas išvyko Rusijos link. Vakarė mudu su Aldute vėl nuvykome į Pavilnį. Mes atradome tik tuščius šaltai blizgančius geležinkelio bėgius ir nedidelį skaičių žmonių, mažais būreliais šen bei ten bestovinėjančių. Girdėjosi lietuviškai kalbant. Šiaip stotis buvo rami, tyli, lyg čia niekad nebuvo nei tų prigrūstų žmonėmis vagonų, nei didelės paryčio tragedijos, kuri, kaip paskutinis skaudus akordas, užbaigė visą tą baisią žmoniškos kančios ir nevilties simfoniją. Kas buvo Aldutės trage-

dija — jos prarasta meilė, jos jaunas sugriautas gyvenimas?! Tik dar vienas lašas pridėtas prie tos kančios jūros, kurioj skendo dabar visa Lietuva.

Apie Miką nei aš, nei Aldutė nieko nesužinojome, nežiūrint visų mudviejų pastangų. Jis žuvo taip, lyg jo niekad nebūtų buvę.

* * *

O ryšulėlį aš atradau tik už keletos dienų. Bandžiau jo ieškoti tuoj kitą dieną, bet veltui. Tačiau man tas ryšulėlis taip rūpėjo, jog nuėjau dar kartą. Atrodo, jog Mikas jį spėjo nusviesti paskutinį momentą, kai lenkėsi prie sužeistos kojos. Jis, matyti, pastebėjo tarp tiltelio lentų plyšį ir į jį įmetė ryšulėlį. Ar tai buvo likimo suteikta viena nuolaida? Gal tai išgelbėjo jo gyvybę, galvojome ir raminomės mudu su Aldute.

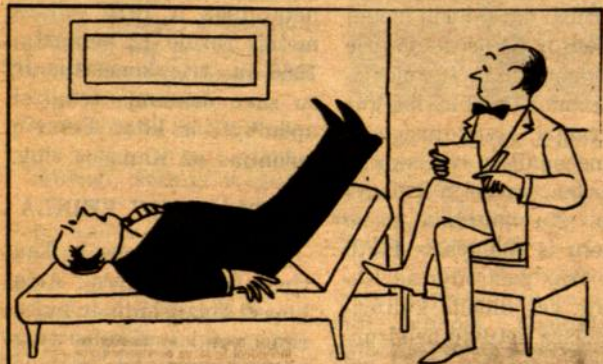
Kai aš atnešiau ryšulėlį ir įdaviau jį Aldutei į rankas, ji ilgai sėdėjo nuleidusi galvą ir vartė jį, glastydama drebančiais pirštais, tamsų, kai kur drėgmės sudrėkintą popierių, ant kurio Miko ranka, matyti paskubomis, buvo užrašyta: "Mano meilė su Tavim, kur Tu bebūtum!" Tas užrašas buvo skirtas Antanui, Miko broliui, bet jis atiteko Aldutei. Graudžios asaros tyliai pabiro jai iš akių... Braukydama piršteliu per užrašą, ji drebančiom lūpom tyliai kartojo:

— Mano meilė su tavim, kur Tu bebūtum!
(Pabaiga)

PRO MĖLYNUS AKINIUS

REDAGUOJA OKULISTŲ KOLEGIA

PATARIMAI PAKILIESIEMS TAUTIEČIAMS

Dalyvaujant įvairiuose p a g e r bimuose, skaitant spaudą ir ypač korespondentų pranešimus iš nuošalesnių kolonijų, vis labiau ryškėja, kad mūsų visuomenėje gerokai gausėjo vadinamųjų "pakiliųjų" tautiečių skaičius. Žinoma, labai džiugu, kad neatkrintame į baudžiauninkus, o formuojasi net toks aukštasis luomas, bet "pakiliam" yra ir daugiau pavojų su triukšmu nusmukti žemyn ir susilaukti didelių nemalonumų. Dėl to visiems, kurie patys keliausi, savaime kyla ar bet ką kiloja, patartume įsidėmėti nors šiuo kelis patarimus:

- Pirmiausia, kaip liaudis sako, rytą keldamasis, niekad nelipk iš lovos kairiaja koja, nes gali būti palaikytas bolševikų kolaborantu. Jeigu esi liberalas, nelipk ir dešine, nes būsi apšauktas fašistu. Geriausia — išsiristi ant grindų per galvą.

- Jeigu nori būti pakilus šeimos tėvas, nekelk savo

žmonos iš miego anksčiau, negu pats atsikelsi, pagaminsi pusryčius, aprensi ir pamaitinsi vaikus bei devynis kartus apvedžiosi aplink namus šunelį, kol jis išsivėdins.

- Be to, svečiams girdint, nekilk ant liežuvio savo žmonos grožio ar jaunystės, savo vaikų talento ir lietuviybės, nes gali prarasti pasakutinius draugus, kurie ligi tos tobulybės dar nėra pakilę.

- Nekilk per aukštai taurės už jokių gyvų jubilatų, nes jis dar gali nustumti tave į pažeminimą.

- Jeigu esi kokios organizacijos narys, nekelk savo galvos aukščiau už pirmininko avino galvą, nes tu gali suardyti vienybę ir lygybę.

- Jeigu dalyvauji priešingos ideologijos tautiečių susirinkime, nekelk rankos, klausinėdamas ar protestuodamas, nes tokiu būdu niekam neįpirsi savo teisybės,

o tik padidinsi savo priešų skaičių.

- Jeigu visuomeninėje ar politinėje veikloje jau esi kartą pradėjęs, nesikelk vėl kaip feniksas iš pelenų, nes turėsi dar kartą iškentėti tas pačias sunaikinimo kančias.

- Bet pats po stalu gulėdamas, kuo garsiausiai rėk kitiems: "Kelkitės, tėvynė šaukia!" Tada irgi būsi pakeltas, paaukštintas į "pakiliuosius" ir pasodintas į garbės kėdę.

NEPAPRASTAI SVARBIOS JAV ISLAIDOS...

Kadangi pastaruoju metu labai auga infliacija, JAV užsienio prekyba rodo deficitą, jaučiamas kuro trūkumas, trūksta pinigų padidinti policijos kadram ir intensyvesnei kovai su nusikaltėliais, tai varta atkreipti dėmesį į tokias valstybines išlaidas, kurias skelbia amerikiečių spauda:

\$64,000 paskirta studijuoti vėžių poravimosi pa-pročiams.

\$100,000 išleista studijuoti beždžionės emocijoms, kai nuo jos atskiriamas jos kūdikis.

\$640,000 nukreipta Homoseksualistų bendruomenei geresniam homoseksualistų gyvenimo stiliui įsivinti ir savom problemom pažinti.

\$100,000 — tyrinėti 205 Amazonės papūgų polinkiams.

\$29,100,000 išleista per metus federalinei valdžiai reklamuoti.

\$3,300,000,000 kasmet sumokama už įvairių valdžios biurokratų fomuliarų, blankų, kvitų ir raportų spausdinimą.

\$1,000,000 išleista tyrinėjimams, ar girta žuvis yra agresyvesnė negu blaiva.

Taigi sąmoningas JAV patriotas neturėtų per griežtai savo valdžios kritikuoti, jeigu trūksta pinigų krašto gynybai.

MUMS RAŠO

Šiomis dienomis mes esame gavę ir tokį anoniminį laiškėlį, kurį čia spausdiname net autoriaus kalbos netaisę:

Slovingi Naujieji Ponai,

Aš esu labai neužganėdintas mūsų dabartinių gazių rašinėjimais, kuriuose vis dūsanama, kad per mūsų tautos minavojimus įvairūs spyčinkai vis per daug šneka ir per ilgai gaišina brangų česą.

PO ATOMINIO KARO

Ar žvelgiu iš arti ar iš tolo — —
Jokio ženklų senovės dienų:
Nei vadų, nei barzdų ajatolų,
Tik aš, buvęs žmogus, gyvenu.

Ir kiek ploto akis beužmato — —
Dulka žemė nudegus plynai,
Piniginės, Rolls-Royce diplomatų,
Damų kelnės — balti pelenai.

Nesukrankia nei varna sukvailus
Iš atomo rūšių debesų.
Jokio šaukiančio balso tribailos
Už laimėtają šlovę visų...

Ir nuspiovęs į auksą ir plieną
Ir į chartas Jungtinių tautų,
Šiandien vienas valdau save vieną
Ir džiaugiuos, kad neliko kitų.

Tik stebiuosi, į ką aš čia vystaus,
Išsikasęs iš turto kapų:
Rods jaunystėj buvau pianistas,
O pasenęs į medį lipu...

A.

O ko tada jūs, Ponuliai, šermenis išgerti po pantį
į tuos minavojimus susirenkate? Ar tik per mūsų bran-
šokti su svetimom bobom
gios Lietuvėlės liuosybės (Nukelta į 10 psl.)

KAI ATEINA AMŽINOSIOS RAMYBĖS DIENA...

Tautieti, paduokime viens kitam rankas ir nesipykime!.. Juk čia jau nebėra nei Vliko, nei Altos, nei dviejų bendruomenių ir nei okupuotos tėvynės, dėl kurios laisvės tu mane išvadina bolševikų padlaižiu, o aš tave — reorganizuotu fašistu. Dabar abu esame giminės ir lygiai šventi, nes tu prieš laiką numirei, nukankintas savo žmonos, o mane aname pasauly visišškai pribagė tavo likusi našlė...

Pirmasis velnias: Sakyk, kolega, kas čia per gaivalas, kad jis net pragaro liepsnose visai gerai jaučiasi?

Antrasis velnias: O, bičiuli, jo taip greitai ir mes nepriveiksime! Jis savo žemiškame gyvenime jau yra buvęs lenkas, rusas, vokiečių, lietuviškas krikščionis demokratas, tautininkas, socialdemokratas, liaudininkas, amerikoniškas tremtinys, o grįžęs į Lietuvą, buvo komunistų iškilmingai palaidotas...

PRO MĖLYNUS AKINIUS...

(Atkelta iš 9 psl.)

bambatrynį ir parodyti kitiems savo mišukų kūtkaičius?

Aš mislinu, kad kaip rozas reikia tų šnektų dar daugiau ir dar ilgesnių. Jei jau esame patriotai, tai vedlūg to susiję galime apie savo krajaus neščestį paūturiuoti nors ir 24 adynas. Nugi pasipasakokime iš naujo vienas kitam, kad neužmirštume, kaip ten buvo prie caro Kražiūose, kaip prie mūsų prezidentų ir kaip yra dabar prie raudonųjų bezbožnykų, kurie jau net nebašnykams ražančius ir škaplierius nuo kalo lupą. Juk, Ponuliai, turbūt jau net užmiršote, kaip patys nešėte klyną į Berlyną. Tai argi nereikia jokių šnektų, kad visų mūsų pomietis atsišviežytų? Nu, o šitaip davadnai pasišnekėję, atiduokime savo valdžiai apierą, apsiverkime ir smūtni eikime namo, o neužbaikime tautiškos gavėnios dieną, blyaudami jaučio balsu: "Susimilk, dar inplik, dar gersiu devynis!"

Su pašėnavone

Senas Marcinkonių
Dzūkelis

LABAI NUSTEBINO

Vienas tautietis mums rašo iš Chicagos:

"Lietuvoje aš turiu tikrą brolį, kurį jau daugelį metų rėmiau brangiais siuntiniais, iš kurių jis pasistatė net mažą namelį. Visada gaudavau iš jo nuoširdžiausių padėkos laiškų, kuriuose skųsdavosi ir savo nesibaigiančiais vargais.

Bet neseniai pasiekė mane kitų giminių raštelis, kad šis mano brolis jau guli mirties patale ir gal netrukus amžinai užmerks akis, manęs nepamatęs. Tada aš skubiausiai paskambinau jam telefonu. Bet kai sujungė su jo butu, tai ko tik neapalpau iš nuostabumo. Telefono ragelyje girdėjau tik rusiškus dainavimus, vyrų ir moterų linksmus klykavimus ir šokių muziką, o tas mano brolis, vos apversdamas liežuvį, pradėjo

Kanados lietuviai

J. Varanavičius

AŽUOLYNAS IR ŽIBUTĖS TORONTE

Toronto lietuviai yra vaisingi ir savo svečius visuomet priima su nuoširdumu ir meile. Nežiūrint staiga kilusios sniego pūgos, š. m. kovo mėn. 8 d., šeštadienio vakarą, Centrinės Technikos mokyklos auditorija buvo užpildyta 800 torontiešių, kurie atvyko pagerbti ir pamatyti Pietų Amerikos lietuvių jaunimą, susidedantį iš Urugvajaus tautinių šokių grupės "Ažuolynas" ir Argentinos mergaičių vokalinio vieneto "Žibutės". Juos iškviė KLB krašto valdyba parodyti savo meną Toronto ir Hamiltono lietuvių kolonijose. Tokius meninius jaunimo vienetų turi Toronto, Hamiltono, Montrealio ir kitos mažesnės lietuvių bendruomenės Kanadoje, kurių repertuarai yra visiems žinomi, daugelį kartų matyti. Tad ir susirinkusieji nesitėkėjo iš atvykusių svečių ką nors geresnio pamatyti.

Tačiau vos scenos uždangai atsiskleidus, visi nustebo pamatę "Ažuolyną" skirtinguose tautiniuose drabužiuose, kokių mes torontiečiai niekad nematėme. Atlikti pirmieji keturi šokiai, Augo girioj ažuolėlis, Skepetinė, šoktinis ir Varkijietis, torontieškiams nežinomi. Šokiai buvo atlikti su dideliu šokėjų entuziazmu, gyvu pietietišku tempu ir veržlumu, disciplinuotais judėsiiais ir nuoširdžiu šokių turinio perdavimu publikai.

"Žibutė" septynių Argentinos lietuvių gražu-

blevyzgoti ir dar iškeikė mane bauriausiais rusiškais žodžiais. Aš ir šiandien negaliu suprasti viso to įvykio.

J. Lauruševičius".

Redakcija: Čia nėra nieko nuostabaus. Matyt Jūsų brolis su draugais už Jūsų siuntinėlius linksmi šventė savo laidotuves.

lių pasirodymas ir jų dainų atlikimas nebuvo geresnis už torontiešių "Atžalyno" ar "Volungės" dainų vienetus. Pagirtina "Žibutė" švari ir aiški lietuvių kalbos žodžių tarsena dainose. Po jų "Ažuolynas" scenoje pasirodė kituose tautiniuose rūbuose ir pašoko torontieškiams keturis nematytus šokius, iš kurių išsiskyrė "Džigūnas". Šokiai buvo atlikti dinamiškai, techniškai labai gerai paruošti, sušokti kaip profesionalų, o ne mėgėjų. Todėl publika palydėjo juos šiltais ir širdingais plojimais.

Antrosios programos dalies penkių šokių grupę sudarė du nematyti ir trys žinomi torontieškiams šokiai, kurių atlikimas buvo skirtingas, palyginus su mūsų grupių šokiais Kanadoje. Čia "Ažuolynas" vėl pasirodė naujuose tautiniuose kostiumuose ir šokiai buvo atlikti su vaidybiniu elementu, pajvairinti liaudies humoristinėmis gestais, nusilenkimais, ūsų paglostymais. Šokis "Rezginėlė" su susuktų juostų judėsiiais buvo atliktas estetiškai, palikęs visiems malonų prisiminimą. "Sadutės" išpildyme buvo įjungta daug dramatinės vaidybos veiksmų, režisoriaus fantazijos, ir visa tai teigiamai veikė publiką, kuri savo pasitenkinimą reiškė ilgais plojimais.

Po "Žibutė" išpildytų penkių dainų, "Ažuolynas" vėl pasirodė su naujais keturiais šokiais. "Pakeltkojis" drebinė visą sceną, šokėjų klumpėms ritmiškai daužant grindis, kurios priminė kaimo vakaruškas nepriklausomoje Lietuvoje. Vykusiai buvo inscenizuotas šokis "Dar ne tavo valia", kuris buvo užbaigtas įsimylėjusių porėlės kerštu, surišant virvėmis keturis berniukus, bandžiusius juos išskirti. Pabaigoje pašoktas "Grūstas" su mediniais grūstuvėliais ir "Ru-

gučiai" su dalgiais publika tiek jaudrino, kad plojimais lydėjo kiekvieną naują komišką veiksmą. Charakteringas visų šokių meniškasis užbaigimas, sudarant figūras ir kilniai nusilenkiant publikai, ko dažnai pasigendame kanadiečių šokių grupėse.

"Ažuolyno" ir "Žibutė" programos buvo labai gerai paruoštos ir profesionališkai atliktos. Kiekvienam pasirodymui keičiami tautiniai rūbai darė didelį įspūdį publikai ir jie prisidėjo prie atliekamų šokių turinio išryškinimo. Todėl užsibaigus programai, atsistojusi publika nepagalėjo svečiams jų užtarnautų ovacijų ir pagyrimų. Šių jaunimo meno vienetų iš tolimosios Pietų Amerikos pasirodymas Kanadoje yra didelis kultūrinis įnašas lietuvių bendruomenės gyvenime, kuris, galbūt, sukels naujų idėjų mūsų tokiems pat meniniams vienetams.

DIDINGAS "ARO" KONCERTAS

Š. m. kovo mėn. 2 d., sekmadienį, Toronto Lietuvių Vyrų Choras "ARAS" surengė didingą koncertą LN Karaliaus Mindaugo menėje, kurio pasiklausyti susirinko per 300 dainos mėgėjų. Koncerto programą sudarė dvi dalys, išpildytos choro ir solistų.

Koncertas užtrukęs su pertraukomis pora valandų, buvo užbaigtas komp. J. Gorino daina "Aras", kurios išpildymas skambėjo gaudžiai ir visiems priminė gimtojo krašto laisvės ilgėsi. Iš viso buvo išpildyta choro 18 dainų ir solistų 6 duetai. Publikai koncertas patiko, nes toki koncertai sudaro malonumą ne tik pasiklausyti, bet ir prisiminti savo gimtąjį kraštą Lietuvą. Daugumą klausytojų sudarė senoji karta.

T. Stanulis choro "Aro" komiteto vardu pareiškė padėką muz. V. Verikaitiui už vyrų dainos vieneto paruošimą ir vadovavimą, muz. S. Gailevičiui už akom-

panavimą ir visiems dalyviams už atsilankymą. Šia proga T. Stanulis priminė, kad Toronto Lietuvių Vyrų Choras "Aras" buvo suorganizuotas prieš pora metų, kurio steigimo mintį iškėlė LN vyrų būrelio valdyba, paskirdama šiam reikalui šimtą dolerių. Šią mintį entuziastiškai parėmė muz. V. Verikaitis, kuris savo kanttrybe, entuziazmu ir humoru sujungė "Aro" 47 vyrus į vieną galingą dainos vienetą. 1978 ir 1979 veiklos metais turėjo 12 koncertų, 1980 m. tris koncertus ir su savo dainomis rengiasi aplankyti ir kitas lietuvių kolonijas už Kanados ribų.

"ATŽALYNŲ" VEIKLA

Kultūrinio Meno ir Tautinių Šokių Grupės "Atžalynas" finansinius ir kultūrinės veiklos reikalus tvarko metiniame susirinkime išrinktas tėvų komitetas, kuris po sausio mėn. 20 d. įvykusio susirinkimo pasiskirstė pareigomis sekančiais: pirmininkas V. Dauginis, vicepirm. P. Dovydaitis, izd. G. Morkūnienė, sekr. A. Podsadeckis; parengimų komisija: P. Šturmąs, A. Drešerienė ir J. Bulblienė; tautinių drabužių priežiūros komisija: J. Vitkūnienė ir mokytoja S. Underytė; nariai J. Greičiūnas ir S. Macijauskas. Revizijos komisija: P. Lelis ir P. Jurėnas.

Vasario 16 d. "Atžalyno" vyresniosios grupės šokėjai išpildė meninę tautinių šokių programą Ottawa lietuvių bendruomenės surengtame Lietuvos nepriklausomybės 62 metų sukakties minėjime, kuris įvyko De Lassalle High School gražioje salėje.

Kovo mėn. 8 d. "Atžalyno" vyresniųjų grupės 28 šokėjai išpildė programą Bostono tautinių šokių "Sambūris" metiniame balijuje. Balandžio pabaigoje ruošiamas metinis "Atžalyno" koncertas ir vėliau planuojamos išvykos.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Žibutės koncerto metu.

J. Garlos nuotr.

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600 737-8601

9837 SOUTH KEDZIE AVENUE

EVERGREEN PARK, ILL. 60642

Tel. 422-2000

Stepą Kairį prisimenant

Laikas bėga negrižtamai, o kartu su juo ir gyvenimas. Negrižtamai pasitraukia ir žmonės. Jau praėjo 10 metų, kai pasitraukė iš mūsų tarpo amžinos atminties Stepas Kairys, profesorius, skautininkas bei visuomenininkas. Menų dar tą vakarą, kaip prieš 10 metų kovo 25 d. žaibo greitumu apklėkė žinia, kad Stepas Kairys nelauktai baigė žemiškojo gyvenimo kelionę, vos sulaukęs 54 metų amžiaus. Liko liūdinti jo šeima, taip pat skautai ir Toronto lietuviška visuomenė.

Anot Jono Aisčio -
Gyvenimas tai kaip graži kelionė,

Išsirengi, keliauji ir grįžti atgal...

Stepo Kairio gyvenimo kelionėje gaima įžiūrėti du pagrindinius tarpinius: imliausius, svajonėmis bei idealais perpintus, pasiruošimo gyvenimui 26 metus Lietuvoje ir likusius 26 metus, kuriuos jam teko vaikščioti gan dygliais svetimų kraštų takais. (Jis buvo gimęs 1916 m. Tuloje.)

Prieš pat karą, 1936 m., Stepas baigė formaciją Kauno u-te ir liko ten dirbti bei ruošti profesūrai. Greitu žingsniu perėjęs vyr. laboranto, jaun. ir vyr. asistento pakopas 1943-44 m. Stepas Kairys jau buvo Vilniaus u-te farmacijos katedros vedėju.

Stepas buvo veiklus ir socialus iš pat jaunystės. Devynių metų jis įstojo į skautų vienetą ir liko ištikimas skautiškajai idejai iki mirties. Vytauto D. u-te iš margo korporacijų gėlyno jis pasirinko studentų skautų Korpl Vytis. 1937-38 m. jai vadovavo ir buvo Studentų Atstovybės prezidiumo nariu.

Karas ir su juo susijusios okupacijos bei pasitraukimas iš tėvų žemės skaudžiai palietė mus visus. Lūkesčiai ir užsimojimai ateičiai vienu ypu virsto praėjimais. Gyvenimas pakrypo kita linkme. Reikėjo persiorientuoti ir taikintis skirtingo gyvenimo sąlygoms.

Stepo Kairio profesinis persiorientavimas vyko palaipsniui. Jis buvo pakviestas Pabaltijo u-to Hamburge profesorium, vėliau išrinktas Chemijos fakulteto dekanu. Pagyvėjus emigracijai į Šiaurės Ameriką, prof. S. Kairys išvyko su šeima į New Brunswick u-tą Kanadoje. Ten vienai lietuvių šeimai buvo nyku be savų žmonių ir bičiulių. Po metų Stepas Kairys apsisprendė palikti universitetą. Persikėlęs į Torontą jis dirbo savo specialybės šakose.

Vien profesinis darbas Stepo nepatenkindavo. Atgijus skautų veiklai išeivijoje, filisteris Stepas Kairys buvo vienas iš atkūrėjų Skautų Akademikų Korpl Vytis Pabaltijo

A. A. Stepas Kairys

u-te. 1948 m. jis vadovavo skautų jubiliejinei stovyklai 'Baltija' Vokietijoje.

Pokario metais Toronte buvo gausu pirmiausia čia atvykusio jaunimo. Skautiškasis jaunimas tuoj ėmė burtis į vienetus. Stepas Kairys su kitais skautininkais aktyviai įsijungė į veiklą. Anuomet lietuvis ieškojo lietuvių. Naujakuriams atrodė, kad spauda būtų geriausia priemonė palaikyti ryšį su po pasaulį pasklidusiais draugais. Suorganizuota vėl Skautų Aido leidimas Toronte Stepas Kairys pasiėmė redaktoriaus pareigas ir jas ėjo 1951-1957 m. Netrukus, 1952 m. jis buvo išrinktas Lietuvių Skautų Brolijos išeivijoje Vyriausiu Skautininku ir perrinktas dar dviem kadencijoms. Anuo laiku Brolija buvo dar organizavimosi, ir įvairiuose kraštuose besisteigiančių skautų vienetų apjungimo stadijoje. Beveik visą savo laisvalaikį Stepas skirdavo skautų reikalams. Jo skautišką veiklą tęsė paliečiai bendrais bruožais, nesigilindama smulkiau į jo darbus Brolijos viršūnėje ar talką jauniems skiltyse, bei skautiškoje spaudoje. Tačiau reikia paminėti, kad Stepas Kairys buvo iki šiol vienintelis Brolijos Vyriausias Skautininkas išrinktas iš Kanados rajono.

Stepas nuolat siejo lietuviškais ir skautiškais reikalais. Kur susitikę vis svarstydavom skautiškąs problemas. Ne retai mūsų nuomonės skirdavosi ir ne kartą esu pasakiusi karčių žodžių. Tokiais atvejais Stepas sakydavo - 'Sesyte, mudviejų nuomonės skiriasi, bet tegu tatau nedrumsčia mūsų draugystės'. Likome draugais. Ir pasiliko nuostabiai skaidrus Stepo prisiminimas.

Maždaug paskutiniame jo gyvenimo dešimtmetyje, kai Skautų Brolijos vadovybė persikėlė į JAV-bes, Stepas Kairys įsijungė į KLB-nės veiklą. Jis nuosirdžiai dirbo KLB-nės Krašto Valdyboje kaip pirminko pavaduotojas ir Kultū-

O. Gailiūnaite

ros skyriaus pirminkas. Jis buvo labai pareižingas ir visad stegėsi išlaikyti orumą tos institucijos kuria jis atstovavo.

Stepas mėgo muziką ir ja domėjosi. Muzikinį išsilavinimą jis buvo gavęs Lietuvoje ir pats grojo smuiku. Jis yra sukomponavęs kelias skautų dainas, kurios dar ir dabar yra dainuojamos skautų stovyklose.

Kelis metus prieš mirtį, Stepas dėmesys nukrypo į mūsų liaudies instrumentus. Jis su subūrė skaites į kanklininkų grupę, kuri pirmą kartą pasirodė 1967 m. pabaigoje. Skautus mokė groti skudučiais ir kitokiais instrumentais. Kanklininkės pasirodydavo atskirai ir mišriame vienete su skautais. Tuoj po Stepo Kairio mirties, jie visi nutarė pasivadinti S. Stepo Kairio muzikiniu vienetu. Tarpais tam vienetui sunku buvo be nuolatinio muzikos vadovo, bet jie atšventė dešimtmetį (1977 m.) šauniu koncertu. Dabar muzikinis vienetas žada groti prieš ir lai-

ke šv. mišių balandžio 13 d. vakare, Prisikėlimo parapijoje Prisimindami a.a. Stepą Kairį Toronto skautininkės ir skautininkai yra užprašę tas šv. mišias.

Jei sutikti su ispanų filosofu Jose Ortega y Gasset, kad istorija gali būti prilyginama generacijų melodijai, manyčiau kad ir Stepas Kairys toje melodijoje yra kiek pastiprinęs savo generacijos gaidą.

• **Hamiltono Lietuvių Pensininkų Klubas** skelbia konkursą novelei parašyti. Konkurso sąlygos:

1. Novelei tema iš lietuvių pensininkų gyvenimo.
2. Rašinys turi būti gautas iki šių metų rugsėjo 15 dienos.
3. Kūrinėlis turi būti originalus, pasirašytas slapyvardė ir prie jo pridėtame užklijuotame voke autoriaus tikroji pavardė ir pilnas adresas.
4. Už geriausią novelę skiriama autoriiu 100 dol.
5. Vertinimo komisija bus

sudaryta vėliau.

Rašinius siųsti adresu:
HL Pensininkų Klubas, P.
O. Box 1046, Hamilton, Ont.
L8N 3R4, Canada.

WANTED EXPERIENCED ESTIMATORS

Light and heavy steel plate and structural fabrication. Must be able to take off material from custom blueprints and have knowledge of labor hours required for fabrication. Applicants must have experience in this field to apply. Salary commensurate with experience. Apply or call to Mr. MIKE PETROVICH.

IRWIN STEEL FABRICATORS

1545 WHIPPLE RD. S.W.
CANTON, OHIO 44708
216-477-4585

An Equal Opportunity Employer (9-15)

WANTED JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED TOOL MAKER/4 SLIDE

Spring Mfg. company in the Baltimore area has opening for experienced 4 slide or related tool maker. Company is expanding into new building with excellent working conditions and salary package. For information, or to arrange local interview call (301) 366-8700 Mon.-Fri., 8-4.30. (13-17)

WANTED EXPERIENCED FURNITURE REFINISHERS

A large Furniture Co. requires a finisher for its warehouse operations. The applicant should be competent in all phases of restoration and touch up and be experienced with various furniture finishes. This is a permanent inside position with paid vacations, medical insurance and other benefits. Call Mr. TYLER at 216-341-3201. J. L. GOODMAN FURNITURE CO.

3201 HARVARD AVE.
CLEVELAND, OHIO

(9-15)

Chuck Morris ir dalis jo \$8 milijonų rinkinys išskirtinų mašinų.

Chuck rinkinyje yra apie 400 mašinų. Įskaitan keletą kainuojančių po virš ketvirčio milijonų dolerių. Ir jūs galite būti tikri, kad jis tikrai stengiasi išlaikyti kiekvieną jų geriausiam stovyje.

Šalia to, tai yra jo darbas. Chuck Morris yra garažo prižiūrėtojas The Illuminating Company Miles Service Center.

"Dauguma žmonių nežino, kiek daug mašinerijos yra reikalinga užtikrintam elektros tiekimui", sako Chuck. "Aš norėčiau, kad jie galėtų pamatyti įvairių rūšių sunkvežimius, didžiulius kranus ir kitokias mašinas, kurias mes naudojame linijų pataisymui, transmi-

sijų bokštų pastatymui, transformatorių peržiūrėjimui ir panašiai.

"Mes jų turime už virš \$8 milijonų vertės. Ir taip, kaip kainos kyla aukštyn, mes tikrai nenorime jų keisti daugiau, negu yra būtina.

"Ir kaip tik dėl to mes stengiamės išlaikyti visą mašineriją geriausioje priežiūroje. Sekant pramatytą apsaugos išlaikymo programą, įskaitant periodinį dažymą specialiu mašinų, mes galime pratęsti jų naudingą panaudojimą net 12 metų. Ir tai yra geriau negu išleisti \$80,000 specialiai mašinai kas penki ar šeši metai.

"Mes suprantame, kad kuo mažesnės mūsų išlaidos, tuo mažesnė yra lektros kaina."

The Illuminating Company

TOOLMAKERS N/C MILLING MACHINE OPERATORS

2ND SHIFT

Minimum 5 yrs. experience. Must possess own tools. Competitive wage and benefit package, 10% 2nd shift bonus. Convenient location with parking. For applications and information call 216-523-6020.

GENERAL ELECTRIC

1751 East 23d St., Cleveland, Ohio 44114

Equal Opportunity Affirmative Action Employer M/F

(9-14)

■ Detroito lietuviai

Antanas Grinius

ATVYKSTA TORONTO LIETUVIŲ TEATRAS. AITVARAS

Toronto lietuvių teatras "Aitvaras" atvyksta Detroitan ir kovo 30 d. 12:30 val. (Verbų sekmadienį) Lietuvių Namuose suvaidins Vytauto Alanto trijų veiksmų komediją "Saulėgrąžų sala". Vaidinimas komiškas ir sukels daug juoko.

Ši komedija "Saulėgrąžų sala" statoma Lietuvių Namuose ir iš atsilankusių į jos pastatymą žmonių matysime kaip jie sielojasi ir nori išlaikyti Lietuvių Namus. Lietuvių Namų draugija turi apie 250 narių ir jei visi atvyks tą dieną į Lietuvių namus, o kiti atsives ir savo šeimą, tai tikrai salė bus pripildyta ir duos

norą toliau juose ką nors surengti. Atvažiavus į jų mašinos bus saugomos pasamdytos policijos. Vaidinimą rengia Lietuvių Namų draugija, SLA 352 kuopa ir šauliai.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJŲ MINĖJIMAS

Detroito lietuvių organizacijų sambūrys, sudarytas iš Kultūros klubo, Stasio Butkaus šaulių kuopos, Švyturio šaulių kuopos ir ALT S-gos Detroito skyriaus, rengia Lietuvių enciklopedijos ir Encyclopedia Lituanica pristatymą š. m. balandžio 13 d. (Atvelykį), 12 val., Lietuvių namuose.

Akademijoje dalyvaus prof. Leonas Gerulaitis ir enciklopedijų leidėjas Juozas Kapočius. Meninėje programoje pasirodys jauna muzikė Asta Šepetytė.

Šio minėjimo rengėjai norėtų apdovanoti kai kuriuos universitetus ir bibliotekas po komplektą "Encyclopedia Lituanica. Tam reikalui ieškomi mecenatai. Vienas komplektas atseina 125 dol.

Iki šiol pažadėjo nupirkti Encyclopedia Lituanica St. Butkaus šaulių kuopa, Švyturio šaulių kuopa, J.

GENERAL FACTORY OPENINGS

(Immediate)

Exceptional opportunities with a growing, well-established, Late County equipment manufacturer, in full or conditional facility. Promotion and expansion have attributed to the following openings which include an excellent base salary and complete benefit package.

SET-UP "A" (2)

(Days and Nights). Requires working knowledge of machinery of small parts to set-up production equipment.

MAINTENANCE "A"

(Days)

Must be able to do electrical work, knowledge of pneumatic and hydraulic circuits with general exposure to plumbing, carpentry and welding.

TOOL & DIE MAKER

Approved apprenticeship and/or journeyman experience required to sketch and build complicated tool dies, life fixtures and special equipment.

APPLY IN PERSON
Employee Relations Dept.
Between 8:30 a.m. or 1 to 3 p.m.
or phone 513-300, Ext. 28.

CURTIS INDUSTRIES

A CONGOLEUM COMPANY
34999 Curtis Bldg.,
Eastlake, Ohio 44094

Equal Opportunity Employer M/F (13-14)

WANTED

O. D. GRINDER OPERATOR

Must be able to form own set up & work from blue prints & close tolerance. 30 cents night shift premium. Excellent benefits.

LUCAS MACHINE DIV.

12302 KIRBY AVE.

CLEVELAND, OHIO 44108

Equal Opportunity Employer M/F (13-18)

MOKAME AUKŠČIAUSIĄ NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$100
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$100
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$100
48 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$100
72 mėnesiams

Indėlius galima išimti bet kuriuo laiku. Tačiau už taupymo pažymėjimus, kurie išduoti 1979 m. liepos 1 d. vieniems metams ar ilgiau, nuošimtis nebus mokamas už 6 mėnesius, jei juos išimsime anksčiau nustatyto laiko. Jei indėliai deponuoti tik metams ar trumpesniam laikui, tada nuošimčiai nebus mokami už 3 mėnesius, išėmus juos anksčiau nustatyto laiko. Šiuo atveju už išimtą sumą bus mokami tik reguliarūs taupymo nuošimčiai.

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/2%

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekviena diena ir išmokamas metų ketvirčiais.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA SEPTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street

481-3008

32800 Center Ridge Road 13515 Euclid Ave.
779-5915 681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

ESLK

Preibys, O. Ambrose ir L. ir P. Heiningai.

PAMIRSTIEJI

Detroito Lietuvių Organizacijų Centro Valdybos suruoštas Vasario 16 minėjimas, įvykęs vasario 10 d. Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre, praėjo dideliu pasisekimu ir aukų, Lietuvos vadavimui surinkta daugiau negu pernai. Abi radijo valandėlės radijo bangomis perdavė padėką prie šio minėjimo pravedimo prisidėjusiems ir taip smulkmeniškai; padėkojo programos vedėjui, invokacijos sukalbėtojui, proklamacijų skaitytojoms, gėlių, savanoriams, prisigėjęms, programos atlikėjams, aukų rinkėjams ir vaišiniams gen. konsulą V. Čekanavičių ir svečius. Taip, jie visi buvo prašyti ir kviesti; reikia jiems ir dėkoti. O kaip gi su tais vargšais žurnalistais-korespondentais? Niekas jų jau nekviečia ir niekas jiems nedėkoja, nors jie prieš minėjimo ir po paminėjimo rašė į laikraščius ir tam auکو net keleto valandų. Taip atrodo, kad jie jau nereikalingi. Tą daro ne tik organizacijų centras, bet ir kitos visos organizacijos.

MIRTIS IŠSIVEDĖ
BRONIŲ TAPARAUSKĄ

Kovo 11 d. savo namuose mirė Bronius Taparauskas

sulaukęs tik 56 met. Velionis buvo gimęs 1924 metais vasario 3 d. Leventų km., Rumšiškių valsč., Kauno apskr. ūkininkų šeimoje. Kaip ir visi kiti, karo audrų išmestas, gyveno Vokietijoje ir iš ten atvyko į Ameriką. Gyvendamas Detroite priklausė Dariaus - Girėno klubui ir Lietuvių Namų draugijai, buvo jį šimtininkas. Kurį laiką buvo Dariaus-Girėno klubo valdybos narys-sekretorius. Kovo 14 d. Jolandos Zaprackienės vadovaujamuose laidotuvių namuose kun. Alfonsas Babonas sukalbėjo režinį. Atsisveikinimo žodį tarė Dariaus-Girėno klubo vardu Juozas Kinčius. Kovo

15 d. po atlaikytų kun. A. Babono šv. Antano bažnyčioje pamaldų palaidotas Woodmere kapinėse.

Nuliūdime liko: dvi seserys Pranė ir Genė Lietuvoje, dėdė Mykolas ir dėdienė Genė Taparauskai Montrealyje.

IMMEDIATE OPENING FOR ELECTRICAL TROUBLE SHOOTER

NO LAYOFFS. 4 DAY SHIFT. Need individual to trouble shoot & maintain solid State O.C. drives, sequence controls and relay logic circuits. Broad electronics & electrical background required. Salary to \$25,000 with overtime. Good clean working conditions. For more information & interview: CALL JIM OVERBY: at 214-647-4374 POLY-AMERICA INC. 2000 W. MARSHALL ROAD GRAND PRAIRIE, TEXAS 75051 E.O.E. M/F (12-18)

ELECTRICAL TROUBLE SHOOTER MAINTENANCE ELECTRICIAN

EXPANDING GRAND PRAIRIE PLANT HAS IMMEDIATE OPENINGS FOR THE FOLLOWING POSITIONS:

ELECTRICAL TROUBLE SHOOTER

TO \$25,000

NO LAYOFFS

4 DAYS SHIFT

NEED INDIVIDUAL TO TROUBLE SHOOT & MAINTAIN SOLID STATE D.C. DRIVES, SEQUENCE CONTROLS AND RELAY LOGIC CIRCUITS. BROAD ELECTRONIC & ELECTRICAL BACKGROUND REQUIRED.

SALARY TO \$25,000 WITH OVERTIME. GOOD CLEAN WORKING CONDITIONS.

MAINTENANCE ELECTRICIAN

TO \$22,000

NO LAYOFFS

4 DAYS SHIFT

NEED EXPERIENCED MAINTENANCE ELECTRICIAN WITH WORKING KNOWLEDGE OF POWER & CONTROL SYSTEMS. D.C. EXPERIENCED HELPFUL. LIGHT MECHANICAL DUTIES. SALARY TO \$22,000 WITH OVERTIME. GOOD CLEAN WORKING CONDITIONS.

FOR MORE INFORMATION & INTERVIEW:

Call Jim Overby: at 214-647-4374

POLY-AMERICA INC.

2000 W. MARSHALL ROAD

GRAND PRAIRIE, TEXAS 75051

E.O.E. M/F

(11-17)

1980 KELIONĖS Į LIETUVĄ AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

(ESTABLISHED IN 1959)

1-OS SAVAITĖS KELIONĖS IŠ NEW YORKO IR BOSTONO

\$ 895.00 — Gegužės 12 d., rugsėjo 15 d., rugsėjo 23 d., spalio 6 d., spalio 19 d.

\$ 995.00 — Gegužės 25 d., birželio 8 d., birželio 23 d. (Šokių ir Dainų šventė).

\$1040.00 — Birželio 29 d., rugpjūčio 10 d.

2-JŲ SAVAIČIŲ KELIONĖS IŠ NEW YORKO IR BOSTONO

\$1295.00 — Birželio 13 d., rugpjūčio 18 d. (Su Ryga ir Leningradu)

\$1400.00 — Rugpjūčio 10 (6 dienos Romoje).

\$1445.00 — Birželio 23 (Su Šveicarija ir Vokietija).

\$1445.00 — Birželio 29 d. (Su Švedija ir Danija).

Kelionėms iš Chicago pridėti prie kainos dar \$100.00. (Visos kainos apskaičiuotos asmeniui gyvenant dviese kambaryje).

* ALL PRICES SUBJECT TO CHANGES AND INCREASES IN 1980.

Užsiregistravusiems padedame išgyti pasus, sutvarkome visus, kelionei reikalingus, dokumentus, gauname vizas.

DAROME ČIA PAT VIETOJE PASO IR VIZOS NUOTRAUKAS!

VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS! PRAŠOME REGISTRUOTIS!

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue

Chicago, Illinois 60643

Telephone: (312) 238-9787

Šauni tolimų svečių koncertinė viešnage

Liudas Sagys

Kovo 15 d. skambų ir nuotaikingą dainos ir šokio koncertą Clevelando visuomeninei atliko Argentinoje žydinčios "Žibutės" ir Urugvajų augantis "Ažuolynas". Tai tolimų kraštų antros, trečios ir ketvirtos kartos mūsų jaunimas, kurio dainos ir šokio meno pasiklausyti ir pamatyti suplaukėme veik visi — ir jauni, ir vyresni. D.M.N.P. parapijos salė, kurioje koncertas įvyko, pritrūko erdvės ir žiūrovams ir šokėjams.

Tiek daina, tiek šokis buvo atliktas su džiaugsmu, gyvybe, kūrybingu užsidegimu, pilnu pasiruošimu. "Žibučių" dainos skambėjo nuoširdžiai, laisvai, su tinkama dainos turiniui pabrėžti išraiška. Net ir lietuviški žodžiai, man suvalkiečiui, skambėjo maloniai. Tvirtu, ritmišku, nevargstančiu žingsniu "Ažuolynas" pynė mūsų stilizuotų šokių pynę. Sklandus, nedvejojantis šokių atlikimas rodė, kad buvo dienų, savaitių, net mėnesių, kada "Ažuolyno" šokėjai tegyveno šokiu, kad kiekvienas iš jų (o ir "Žibutės") jau ruošos įkarštyje prakaite lašais įrodė sceninio darbo supratimą ir įvertinimą, ką mes žiūrovai koncerto metu išgyvenome šokėjų gražių judesių, drausminga sceninė laikysena.

Palyginus ilgoje dainos, šokio programoje girdėjome eilę liaudies ir originalios kūrybos dainų, matėme net dvidešimt išplėtotų, stilizuotų lietuviškų šokių, parėdytų taip pat stilizuotais scenos rūbais.

Programos stiprybė ir pasisekimo laidas buvo laisvos stilizacijos, laisvos kūrybos, linijomis išpinti, greito tempo šokiai (Liuoksinis, Blezdinginis Jonkelis, Var-

kijietis, Šoktinis, Grūstas, Rugučiai ir kiti), sukomponuoti šokių linijiniai užbaidimai, nusilenkimai, šokėjų išėjimai. Prisiminkime tik įspūdingą Malūno įėjimą ir išėjimą. Alf. Stanevičius, šokių mokytojas ir grupės vadovas, rodos, ir gyvena gražia, tiesia šokio ar tik įžangine šokio linija, tempu, vienodu rankų pakėlimu, galvų pasukimu, dėkinu žiūrovams nusilenkimu. Publika tai vertino, tuo džiaugėsi ir plojo. (Žiūrovų nuoširdžiai buvo priimti ir laisvos kūrybos dainų sušokdinimai: Augo girioj ažuolėlis ir Siuntė mane motinėle). Šokėjai atsilygindami žiūrovams dėkojo choreografiniu sustojimu — nusilenkimu veik po kiekvieno šokio. Sceninių liaudies šokių šokėjams (nežiūrint kokios tautybės) tai nėra įprastas programos numeris, lyg šokio pratėsimas, bet vienur, kitur pasitaiko. Atsiminkime ir mūsų paskutinės šokių šventės, kur didelis dėmesys, ruošia buvo sukoncentruota į šokių užbaigos brėžinį...

Silpniau, mano supratimu ir jutimu, jauniems "Ažuolyno" šokėjams pavyko atlikti šokius, kuriuose stipriau jaučiasi etnografinis šokio pagrindas, nuotai. Šiems šokiams peršamas greitas tempas ir ne tik nepadėjo, bet "Iškilmingo trejnio" atveju — veik neliko pačio šokio. Neliko "oraus, lėto Tanciaus", kaip jau 1867 metais apie šokį rašė tautosakos rinkėjas H. Gegužinskis.

Greitokas tempas nepadėjo ir Zanavykų aplinkiniui, kuriame labai aiškiai jaučiasi trys šokio tempo skalės: lėta, greitesnė, greita. Gal ir tempas ir šokio praplėtimas iki 10-ties po-

Sadutė. Atlieka Ažuolyno šokėjos.

J. Garlos nuotr.

ru (originali choreografija tik 7-nioms poroms) trukdė pilnai išvystyti veik visame pasaulyje populiarių Režginėlės sceninį šokį, kurį šokėjai, "Ažuolyno" stiliuje, užbaigė paveiklo grožio linija.

Subtylesnės nuotaikos šokiams, kur merginos veik automatiškai plačiai rankomis laiko sijonus, nepadėjo siauresnio pasiuvimo rūbai. "Ažuolyno" šokėjos tegalėjo Sadutėje sijonus tik šiek tiek timtelėti.

Džigūnas ir Pakeltkojis, nors savo tempais visiškai atitiko grupės šokėjus ir tarpais švystelėdavo Džigūno tvirtumu, Pakeltkojo lengvumu, bet dėstoma choreografija, nepilnai atlikti kai kurie žingsniai susiaurino jau žinomų, išgyventų šokių platumą.

Greito tempo laikymasis daugelyje programos šokių gal yra gyvenamo krašto įtaka, kuri šokėjus, jų vadovą lydi nuo pat kūdikystės. To krašto įtaka tai šen tai ten jautėsi šokėjų rankų laikyme (Liuoksinis), rūbų papuošimuose.

Visa 20-ties šokių programa buvo atlikta 5-kiais išėjimais, kuriems naują spalvą davė keičiami rūbai. Žinoma, tie rūbai neryškino Lietuvos vietoves, nepabrėžė paskirus šokius, bet skyrė vieną šokių grupę nuo kitos. Vieno piešinio sceni-

nai kostiumai lyg daugiau pabrėžė grupės vadovo, šokių mokytojo taip numylėtą stilizuoto šokio ar šokio užbaigos liniją. Galima apie jų dėvėtus sceninius rūbus ir daugiau ką pasakyti, bet pati idėja — rūbų keitimas, jei tik finansiniai ištekliai leidžia, yra labai gera. Iššokti 20-tį šokių ir vis tais pačiais rūbais, žinoma, šokėjams būtų lengviau, bet žiūrovams ir lietuviškai programai — bėdniau. Alf. Stanevičius, galimybės ribose, darė, kad būtų turtingiau.

"Ažuolyno" šokių programoje Alf. Stanevičius, šalia savo choreografijos (spėju: Augo girioj ažuolėlis, Siuntė mane motinėle, Rugučiai) laisvai naudojo J. Lingio, R. Tamučio, E. Morkūnienės, J. Gudavičiaus, K. Poškaičio, L. Vaičiulėnės, J. Danio šokių kompozicijas. Tai vyresnio amžiaus mūsų šokių stilizuotojai — kūrėjai, kurių darbo vaisiais — stilizuotais šokiais naudojasi visos pasaulyje pasklidusios mūsų šokėjų grupės. Gaila, bet Chicagoje spausdinta "Žibučių", "Ažuolyno" koncertų programa jų nei vieno nemini. Jie tūkstančius džugino, bet liko nežinoma. Programa vardino tik dainų stilizuotojus — muzikus.

Šokėjus palydėjo du akordeonai. Jie grojo jausdami ir šokėjus, ir vadovo pageidavimus. Žinoma, tai nėra ideali šokių palydos muzika, bet daug kur grupių vadovai džiaugiasi nors vienu akordeonistu, kurį gali prisipašyti repetacijai ar pasirodymui.

"Žibutės" ir "Ažuolynas" — jau savo pastogėse. Mes gyvename įspūdiškai, kuriuos paliko jų dainos, šokiai, jų susiklausimas, drausmė, sceninė darna. Galime ir mes iš jų pasimokyti, šokių srityje galime ir juos dar pamokinti. Bet bendrai tai buvo tolimų svečių šauni, koncertinė viešnage, skatinanti visus mus lietuvišką šokį išlaikyti gyvą įdomų ir mūsų Amerikos

žemėje. Čia pat liepos 6-toji, — 6-toji šokių šventė Chicagoje. Dirbkime su mūsų svečių užsidegimu šokiui, kad 6-toji būtų pati gražiausia. Iš savo pusės "Žibutės" ir "Ažuolynui" — laimės ir sėkmės, jų mokytojams ir vadovams mano padėka ir pagarba.

• **PATRIA prekybos namuose**, 794 E. 185 St., Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelėlių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telef. 531-6720.

• **Ohio Auto Body**, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilių atiteptais į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel. (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

• **PERKANT IR PARDUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY**, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 913-0910.

NATIONWIDE INSURANCE
Nationwide is on your side

• **APDRAUDOS reikalais geriausius pataravimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį**, tel. 531-2211.

**WANTED
O. D. GRINDER
OPERATOR**

Must be able to form own set up & work from blue prints & close tolerance. 30 cents night shift premium. Excellent benefits.
LUCAS MACHINE DIV.
12302 KIRBY AVE.
CLEVELAND, OHIO 44108
Equal Opportunity Employer M/F (13:18)

**WANTED 1ST CLASS SKILLED HORIZONTAL BORING MILL HANDS
N. C. OPERATORS
MACHINE BUILDERS**
For day and night shifts. We offer top wages and benefits. Steady employment.
PIC-O-MATIC SYSTEMS
3795 Commerce
Sterling Hts., Mich.
313-939-9320 (10:13)

Siuntė mane motinėle... Atlieka Ažuolyno šokėjos.

J. Garlos nuotr.

VISI MALONIAI KVIEČIAM ATILANKYTI Į DIRVOS

SUKAKTUVINĮ KONCERTĄ

š. m. balandžio mėn. 12 d. 7:30 val. vak.

DIEVO MOTINOS PARAPIJOS SALĖJE.

Programą atliks:

Sol.

BIRUTĖ DABŠIENĖ

iš Los Angeles.

Akompanuos komp. JONAS ŠVEDAS

Po koncerto apatinėje salėje bendra vakarienė (šilti patiekalai). Gros R. STRIMAIČIO orkestras. Veiks baras.

Bilietai į koncertą 10, 5, 4 ir 3 dol. Vakarienė asmeniui 5 dol. Bilietus ir vietą vakarienei prašom rezervuoti iš anksto pas K. Karalį tel. 229-2419, E. Maslauskienę tel. 692-1921 arba Dirvoje tel. 431-6344. Bilietai taip pat gaunami Dievo Motinos parapijos spaudos kioske pas p. Žilionį.

Rengėjai: VILTIES DRAUGIJOS VALDYBA ir DIRVA

Svečiai iš anapus pusiaujo

Šių retų svečių Clevelande lietuvių kolonija laukė dideliu nekantrumu. Visom galimom priemonėm buvo ruošiasi juos sutikti kuo švetingiau ir iškilmingiau. LB Clevelando apylinkės pirm. J. Malskis buvo tuo reikalu sušaukęs keletą pasitarimų ir kvietė visuomenę aktyviai prisidėti suteikiant svečiams nakvynę bei sudarant jiems malonias viešėjimo sąlygas. Koncerto bilietai buvo platinami iš anksto ir bemažė buvo visi išparduoti. Visi pasiruošiamieji darbai vyko sklandžiai ir visi laukė šio nepaprasto renginio datos.

Ir štai kovo 12 d. 5 val. p.p. pavasario vėjui palydint i DMNP parapijos aikštę iš Toronto įriedė autobusas pilnas šokančio ir dainuojančio jaunimo. Lyg paukščiai iš atogrąžinių kraštų, pasipylę po kiemą jaunimas čiauškejo mums suprantama ir nesuprantama kalba. Tai mūsų išeivių antros, trečios ir net ketvirtos kartos vaikai iš Argentinos ir Urugvajaus. Čia pat susipažįstame su šių dviejų grupių vadovais - Ažuolyno vadovu dr. A. Stanevičium ir Zibučių vadovu dr. J. Simanasku.

Laiptais į salę pradėjo riedėti įvairūs bagažas bei scenos butaforija. Susirinkusieji sve-

čius sutikti čia teikė visokeriopą pagalbą ir kvietė susipažinimui visus į mažąją viršutinę salę, kur svečiams buvo paruoštos višės. Nors svečiai po ilgokos kelionės ir buvo išvarę, tačiau visų veiduose spindėjo lietuviškas šypsnyš ir gera nuotaika. Čia LB apyl. pirm. J. Malskis oficialiai pasveikina atvykusius, pristato jų vadovus ir supažindina su tolimesne dienotvarkė Clevelande. Svečiams čia taip pat išteikiamos ir dovanos bei gėlės. Dovanas tvarkė V. Bacevičius. Sveikina juos ir atskiros grupės, Nerija ir Grandinė. Greit vieni kitus pažįsta, susidraugauja ir netrukus svečiai išvyksta į jiems paskirtas apsišėjimo vietas.

Sekančią dieną, kovo 14, dainuojantis ir šokantis Pietų Amerikos jaunimas pristatomas Clevelando miesto merui. Ten vykstant autobusu, paežerės keliu jaunimas prisimena anoj pusėj ežero esančią Kanadą, kur prieš keletą dienų jie viešėjo. Šioje kelionėje susipažįstu su šių dviejų meninių vietų akordionistais: su šokių grupės - V. Evavlocku ir K. Se mikėnu, bei Zibučių - G. Kliuga, kuris mane supažindina su savo simpatiška žmona. Taip nepajutome, kaip

pasiekė miesto rotušę. Čia trumpai paaiškinam svečiams apie tame kvartale matomus svarbesnius pastatus.

Rotušėje priėmimas vyksta rotundoje. Čia jau laukia nemažai lietuvių ir amerikiečių. Atvykus miesto merui G. Voinovich su savo artimesniais bendradarbiais, Ažuolynas ir Zibutės užima vietą Rotundos centre. Abu mūsų meninius vienetus čia susirinkusiems pristato Ingrida Bublienė, o miesto merą - anglų ir ispanų kalbomis - svečiams pristato Juozas Stempužis. Abu meniniai vienetai patys save pristato čia atlikdami keletą šokių ir padainavę keletą dainų. Žerėnčios spalvos ir gaivališkas jaunimo pasirodymas pripildė salę jaunatviška nuotaika ir ovacijom. Visi nepaprastai sužavėti jaunimu iš anapus pusiaujo ir meras, kaip pripažinimą ir garbės svečiams išteikia Clevelando miesto simbolinius raktus. Ladd Anthony, senatoriaus Metzenbaum atstovas, svečiams išteikia Amerikos vėliavą. Toliau palydint mero asistentui tautybių reikalams Vaclav Hivnar svečiams aprodama miesto rotušė ir svarbesnieji kambariai. Šis oficialus miesto rotušėje priėmimas buvo filmuojamas 3-čio kanalo televizijos stoties. Po priėmimo svečiams dar trumpam buvo parodytas miesto centras ir vėl visi sugrįžome į DMNP parapijos salę, kur Ažuolynas ir Zibutės atliko dar trumpą repeticiją.

Vakare Lietuvių Namuose vyko susipažinimo vakaras. Čia jaunimas keletą valandų pabendravo, pašoko ir linksminosi. Susipažinimo vakarą rengė mūsų abi grupės - Nerija ir Grandinė - globojant LB apylinkės valdybai. Tai buvo neužmirštiniai momentai, kur tos pačios tautos kamienos susitiko jauni žmonės atskirti tolima geografine distancija, tačiau artimi bendra kalba, bendrom tradicijom, bendra daina ir ta pačia lietuviška širdim.

Tą bendrą lietuvišką išgyve-

širdis protėvių sukurtomis meno gėrybėmis.

Ingrida Bublienė

• LKV S-gos "Ramovė" Clevelando skyriaus visuotinas narių susirinkimas šaukiamas kovo 29 d. 4 val. p. p. Lietuvių Namų apatinėje salėje.

Bus renkami kandidatai į LKV S-gos "Ramovė" centro valdybą.

Skyriaus valdyba prašo visus skyriaus narius dalyvauti susirinkime.

INCOME TAX SERVICE

Kvalifikuoti ir diplomuoti buhalteriai ir advokatai užpildys jūsų mokesčių mokėjimų formas už prieinamą kainą. Mūsų darbas garantuotas. Susitarus nuo pirmadienio iki šeštadienio dienomis ar vakarais arba galite palikti mums formas ir užpildę grąžinsime paštu.

Advokatai Guth ir Širvaitis, tel. 692-3252 arba 944-9707, Lietuvių Namuose, 877 E. 185 St., Cleveland, Ohio.

• Išnuomojamas 3 kambarių butas viršuj. Kaina \$120.00 į mėnesį. Skambinti: 531-1726 bet kuriuo laiku. (12-13)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

RITA MATAS

Nekilnojamo turto įstaigos
administratorė

TURNER REALTY

501 East 185 St.

Euclid, Ohio 44119

Phone: 486-2530

Patarnaujame perkant ir parduodant nekilnojamą turtą ir taip pat siūlome savo patirtį įvairiom investacijom.

Be to, priklausome visoj Amerikoj veikiančiai persikėlimo tarnybai, kuri suteikia mums galimybę surasti Jums namus bet kurioje iš 50-ties JAV valstijų.

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI. Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandose suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

Nida Gelažytė sveikina viešnius iš Pietų Amerikos V. Bacevičiaus nuotr.

PASIGENDAMA
DARNAUS
SUGYVENIMO

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų S-gos Clevelando skyriaus narių metiniam susirinkime, įvykusiam Lietuvių Namuose, 1980 m. kovo mėn. 14 d. 7 val. vak. šalia profesinių ir socialinių skyriaus narių reikalų buvo svarstomi ir Amerikos lietuvių visuomeniniai-politiniai klausimai.

Pabrėžta, kad mūsų veiksniai turi didelę atsparą lietuvių visuomenėje, tačiau šiuo metu, deja, pasigendama jų darnaus sutarimo ir dėl to nukentčia lietuviškieji reikalai. Susirinkimo dalyviai mano, kad bendravimas tarp VLIKo, PLB-nės, ALT ir JAV LB-nės yra būtinas, todėl viskas turėtų būti daroma tam atsiekti. Skyriaus valdyba kreipiasi į PLIAS-ALIAS Centro Valdybą, prašydama ši skyriaus narių pageidavimą pateikti veiksniams, raginant juos suderinti veiklą ir, vieni kitus papildant, vykdyti konkrečius darbus.

VIENUOLIKTASIS
ABITURIENTU
PAGERBIMAS-BALIUS
CLEVELANDE

Prieš vienuoliką metų JAV Lietuvių Bendruomenės Ohio Apygardos Valdyba pradėjo ruošti kasmetinius "Rudens Balius", kuriuose buvo pristatomi lietuvių visuomenei ir pagerbiami tų metų pavasaryje baigę viduriniąsias mokyklas (gimnazijas) lietuvių abiturientai-tės.

Lietuvoje gimnazijos baigimas buvo laikomas labai didele šventė ir mokinių baigimo pažymėjimas buvo vadinamas Brandos (sugrindimo) Atestatas. Ši tradicija išsivijoj mums taip pat labai svarbi — visa lietuviškoji visuomenė didžiuojasi ir gerbia savo jaunimo mokslinius-kultūrinius laimėjimus.

Pernai dėl ne nuo Apygardos Valdybos pareinančių aplinkybių ši šventė, deja, nebuvo suruošta. Šiais metais ji atkelta į pavasarį ir įvyks š. m. gegužės mėn. 31 d. Clevelande Lietuvių Namų salėje.

Tą dieną visi šių metų abiturientai yra kviečiami pagerbimo baliuje dalyvauti kaip JAV Ohio Apygardos garbės svečiai-viešnios. Laukiama kad dalyvaus abiturientai-tės iš Akrono, Buffalo, Cincinatti, Clevelando, Daytono, Pittsburgho ir Rochesterio.

Tikimasi, kad ne tik abiturientų tėvai bei jų draugai atvyks į šią šventę, bet taip pat skaitlingai dalyvaus ir plačioji lietuvių visuomenė, ypač jaunimas. Kaip minėta. LB-nė jau pagerbė 10 abiturientų laidų — viso virš 200 mokslus baigusiu jaunuolių. Kaip būtų malonu, kad didžioji jų dalis šion šventėn atvyktų pagerbti jaunesniųjų savo kolegų.

Visuomenės gausus dalyvavimas bus geriausias liudininkas, kad norime ir mokame tinkamai pagerbti savo jaunimo atsiektus laimėjimus. Šių metų abiturientų laidoje yra daug talentų, tad, tikime, jie puikiai pasirodys meninėje programoje.

Dirva, kaip ir anais metais maloniai pažadėjo talpinti abiturientų nuotraukas ir žinias. Nuoširdžiai dėkodami Dirvos redakcijai, skubiai laukiame visų abi-

turientų-čių nuotraukų. Jos taip pat bus panaudotos specialiai Abiturientų Baliaus programai išleisti.

JAV LB-nės Ohio
Apygardos Valdyba

• Clevelando Ateitininkų šeimos — pavasario šventė prasidės dail. M. Nasvyčio meno parodos atidarymu š. m. balandžio mėn. 26 d. Po to seks koncertas. Programą išpildys sol. Vaclovas Verikaitis iš Toronto ir K. ir I. Kuprevičiūtės DMNP parapijos salėj.

Po koncerto vaisės ir šokiai, grojant populiariai R. Strimaičio kapelai.

Balandžio mėn. 27 d. pamaldos DMNP bažnyčioj 10 val. Oficialioji dalis 11:30 val. salėj. Visi Clevelando lietuviai kviečiami dalyvauti šioje šventėje abi dienas.

• Ingrida Nasvytytė St. Rose mokykloje laimėjo 1 fizikos mokslo premiją. Vėliau savo mokyklą atstovavo Clevelando State Universiteto Northeastern Ohio Science and Engineering parodoje. Jos darbas "Wave-length v. s. Growght" buvo įvertintas aukso medaliu.

GOLFO SEZONO
PRADŽIA

Clevelando Lietuvių Golfo Klubų valdyba išsiuntinėjo klubo nariams šių metų golfo žaidynių planą su taisyklėmis ir nurodymais. Pagal valdybos užplanavimą numatoma apie 18 žaidynių įvairiuose golfo laukuose.

KVIEČIAME VISUS !
RELIGINĮ KONCERTĄ
"SEPTYNI PASKUTINIAI KRISTAUS ŽODŽIAI
LIETUVIO MALDOSE"

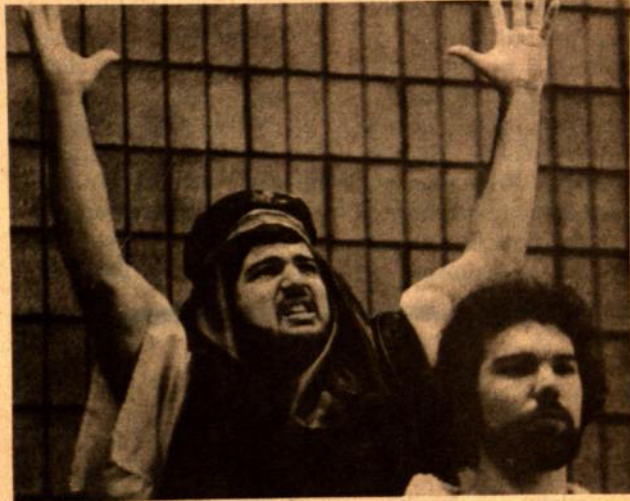
SEKMADIENĮ, KOVO 30 D., 3 VAL. POPIET
DIEVO MOTINOS NUOLATINĖS PAGALBOS BAŽNYČIOJE
18022 NEFF ROAD, CLEVELAND, OHIO

Programą išpildo LTM Čiurlionio ansamblis, vad. komp. Alfonso Mikulskio. Kanklių ansamblis, vad. Onos Mikulskienės. Sol. Bronė Kazėnienė. prie vargonų: Rita Čyvaitė-Kliorienė. Skaitytojai. Tekstas poeto Balio Gaidžiūno.

PO KONCERTO — AGAPĖ SVETAINEJE.

ĮEJIMAS — AUKA

Koncertas bus Amerikos Balso rekorduojamas perdavimui į Lietuvą.

Grupė studentų, kurių tarpe yra ir Ričardas Dautartas prieš Velykas įvairiose parapijose ir John Carroll universitete vaidino religinę muzikinę dramą Tetelestai. Paskutinis vaidinimas įvyks St. Anselm bažnyčioje Chesterland, kovo 28-29 d. 8 v. v. ir kovo 30 d. 3 v. p. p. Nuotraukoje Joe D'Amico (Caifas) ir Ričardas Dautartas (Kristus) apklausinėjimo scenoje.

Be to, rugpjūčio 9 d. numatomos Clevelando-Detroito varžybos Sawmill golfo laukuose prie Sandusky, o rugpjūčio 30-31 dienomis Amerikos-Kanados tarp miestinės žaidynės Detroito.

Klubo nariai, negavusieji valdybos bendralaiškio, o taip pat kiti golfininkai, norintieji priklausyti Golfo klubui, prašomi kontaktuoti valdybą: R. Saikus, pirm. tel. 481-6930, V. Šlapelis, išd. 261-5419, A. Nagevičius, sekr. 845-4954, E. Bliumentalis, varžybų vad. 943-4375.

Klubo pirmosios sezono žaidynės: gegužės 3 d. (šeštadienį), Blackbrook golfo laukuose, 8900 Lakeshore Blvd., Mentor, Ohio.

• Antano Smetonos piano rečitalis įvyks balandžio 5 d., šeštadienį, 8 val. vak. Lakeland Community College Music Hall, Rt. 306 prie I-90, Mentor, Ohio. Įėjimas 3 dol., studentams ir pensininkams 1.50 dol.

Programoje Johann Sebastian Bach, Ludwig van Beethoven, Frederic Chopin ir Franz Schubert kūriniai.

• Companion to elderly lady, Sundays. Must drive. Location in Highland Hts. Call: 442-4376, and after 4:00 call 731-5204. (13-14)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Riminta Lampsatyte

Maloniai kviečiame visus į svečių iš Vokietijos
PETRO ODINIO ir RAMINTOS LAMPSATYTĖS
KONCERTĄ

kovo 29 d., šeštadienį, 7:30 val. vak.
UNIVERSITY HALL, 2605 EUCLID AVE.
(prie Cleveland State Universiteto — šalia mašinų pastatymas).

Koncertą globoja LB CLEVELANDO APYLINKĖS VALDYBA

Petras S. Odinis

DIRVA

POSĖDŽIAVO PAVERGTŲJŲ EUROPOS TAUTŲ GENERALINIS KOMITETAS

Š. m. kovo 19 d. New Yorke, Estų namuose, įvyko Pavergtųjų Europos Tautų generalinio komiteto posėdis. Pirmininkas Stefan Korbonski (buves Lenkijos pogrindžio vyriausybės vicepremjeras) padarė išsamų pranešimą apie dabartinę tarptautinę įtampą ir jos poveikį Sov. S-gos pavergtiems Vidurio ir Rytų Europos kraštams. Po diskusijų nutarta paruošti JAV vyriausybei memorandumą, aiškiai bylojantį jos užsienio politikos klaidas, privedusias prie dabartinių nesėkmių. Be to, numatyta, kaip ir kasmet, ryšium su Pavergtųjų tautų savaitės birželio mėnesį lankytis Valstybės Departamente bei Kongrese ir ten ta proga pakartotinai kelti Sovietų Sąjungos okupuotų ir

viešpataujamų Europos kraštų nedalią, siekiant jiems pasipirties.

Iš lietuvių posėdyje dalyvavo Lietuvos Laisvės Komiteto nariai: Dr. Bronius Nemickas (jis yra ir Pavergtųjų Europos Tautų organizacijos vicepirmininkas) ir Viktorija Čečetienė (gen. sekretoriaus padėjėja).

LIETUVIŲ DAINOS KALIFORNIJOS UNIVERSITETE

Kalifornijos universiteto (UCLA) Department of Music and Art įvairiomis progomis išpildo originalius muzikos kūrinius studentams ir viešai publikai. Šių metų balandžio 12 dienos programą pavadino "Moteris mene" tema. Universiteto moterų choras išpildys vien moterų kompozitorių kūrinius. Žada būti labai įvairi ir įdomi programa.

Į programą patekti ne taip lengva ar paprasta.

Nors gali būti išpildoma bet kurių tautų liaudies dainos, ar bet kurios tautos gabesnių, originalesnių kūrėjų kompozicijos, tačiau reikia sumanumo, veržlumo ir — pajėgumo, kad ten patekus.

Šio universiteto alumnė, kompozitorė Giedra Gudauskienė, dalyvaujanti muzikiniame-akademiniame gyvenime, kaip tik šiemet pateko į šią programą su savo kūriniiais.

Mums įdomiausia, kad ten išgirsime penkias lietuvių liaudies dainas ("dainų pyne"), kurią sudarė ir harmonizavo kompozitorė Giedra Gudauskienė. Lietuviai turėtume pasistengti šį koncertą išgirsti ir mūsų menininkę palaikyti, be to, mūsų tautinės muzikos prestižą sustiprinti gausiu atsilankymu.

Taigi, visi pasižymėkime datą ir vietą. Koncertas įvyks UCLA, Schoenberg Hall, Little Theatre, Los Angeles, Kalifornijoje, 1980 m. balandžio 12 d., šeštadienį, 8 val. 30 min. vakare, punktualiai. Įėjimas — suaugusiems 3 doleriai, studentams ir pensininkams — tik po 2 dolerius.

Giedra Gudauskienė yra labai populiari kaliforniečių lietuvių tarpe — kaip muzikė kūrėja ir kaip visuomenininkė, taigi, reikia tikėtis gražaus koncerto pasisekimo, jau vien dėl jos tenai dalyvavimo. (ar)

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

E. Bobelis, W. Hartford	2.00
P. Babickas, Worcester	10.00
J. Naujokaitis, Cleveland	5.00
J. Žemaitis, Chicago	7.00
A. Mažeika,	
Marina del Rey	12.00
A. Simonaitis, Chicago	7.00
M. Aglinskas, West View	2.00
K. Marcinkevičius,	
Cleveland	7.00
J. Mačiulaitis,	
Dearborn Hts.	5.00
J. Pipiras, Worcester	7.00
E. Augustaitis, Chicago	2.00
Palm Beach	
Lietuvių klubas	20.00
V. Katinas, Richmond Hill	2.00
J. Stankūnas,	
Michigan City	7.00
A. Andrušaitis, Geneva	2.00
V. Jankūnas, Rochester	2.00
J. Černiauskas, Detroit	7.00
J. Tamašauskas, Putnam	2.00
A. Dargis, Rochester	2.00
A. Traška, Chicago	7.00
Dr. kun. P. Ragažinskas,	
New Mexico	12.00
L. Šalčiūnienė, Arlington	7.00
V. Žebertavičius, Detroit	2.00
J. Šulaitis,	
La Grange Park	7.00
Dr. V. Maurutis,	
Chesterland	7.00
A. V. Andrušai,	
Port Orange	20.00
L. Puskepalaitienė,	
Dearborn	20.00
L. Kezenius, Willowick	2.00
A. Bražėnas, Royal Oak	2.00
P. Matiukas, Rochester	12.00
V. Plečkaitis,	
Richmond Hts.	2.00
J. Kalnietis, Catonsville	2.00
T. Baltikauskas,	
Baltimore	2.00
V. Banevičius,	
Philadelphia	2.00

Povilas Dargis, SLA prezidentas, su naujai įstojusiu į SLA Simu Kudirka laike Vasario 16 paminėjimo. Ch. Binkins nuotr.

GRAZUS PRIĖMIMAS BALTUOSE RŪMUOSE

Š. m. kovo mėn. 11 d., ponios Carter kvietimu, O. Bačkienė dalyvavo Baltuose Rūmuose ambasadorių žmonių garbei suruoštoje arbatėlėje ir muzikinėje programoje.

Visas užsienio atstovų žmonas sutiko ponias Carter, ponias Vance ir ponias Brzezinski kuri susižavėjo O. Bačkienės gintaro sagtimi, kaip Lietuvos brangenybės.

Po maloniai praleistos arbatėlės, kurioje dalyvavo apie 120 ambasadorių žmonių, viešnios buvo pakviestos į East Room, kur buvo įrengtas tikras pavasario sodelis paskendęs gėlėse, o tarp medžių buvo pastatyti 6 pianinai su 18-20 pianistų, kurie sudarė koncertinį ansamblį. Be to, tik prieš savaitę buvo atgabentas atnaujintas prezidento Trumano pianinas, kuriuo prezidentas skambindavo savo nepaprastai mėgiamą "Missouri Waltz".

Šešių pianinų koncertinis ansamblis sukėlė nepaprastą žavėsio nuotaiką, nes daugumai tai pirmas kartas toks muzikinis renginys buvo girdimas...

Toje žavingoje muzikinėje nuotaikoje prabilo prezidentienė Carter primindama moterų svarbą diplomatiniam gyvenime ir prašydama perduoti linkėjimus tiems kraštams, kurių reprezentacija yra Jungtinėse Amerikos Valstybėse. (pž)

DRAMOS KONKURASAS PRATĖSIAMAS

Vertinimo komisijai siūlant, JAV LB Kultūros Tarybos skelbtojo dramos konkurso terminas pratęsiamas iki 1981 m. kovo 1 d. Premijos dydis — tūk-

V. Janulevičius, Cleveland	2.00
P. Mitalas, Jacksonville	7.00
M. Smelstorius, Euclid	5.00
A. Miselis, Chicago	2.00
A. Krulikienė,	
St. Petersburg	5.00
G. Kazlauskas,	
Los Angeles	7.00
L. Czaplicki, Willowick	5.00
J. Čyvas, Cleveland	5.00
A. Barčas, Elmhurst	7.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

tantis penki šimtai dolerių (1500). Jei būtų gautas ne vienas premijuotinas veikalas, Kultūros Taryba skirtų ir antrąją premiją tūkstančio (1000) dolerių dydžio. Premijos nebus skaldomos.

Vertinimo komisija: Jurgis Blekaitis — pirmininkas, Antanas Vaičiulaitis, Alf. Nyka Niliūnas, Kazys Almenas ir akt. Juozas Palubinskas.

Parentant veikalą premijai bus atsižvelgiama į jo literatūrinę ir teatrinę vertę bei į tinkamumą išseivijos teatrams.

Konkursui atsiųstieji kūriniai negali būti niekur nei ištiesai, nei dalimis spausdinti. Rankraščiai rašomi mašinėle ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant voko, į kurį įdedama tikroji autoriaus pavardė, adresas ir telefono numeris. Nelaimėjusiųjų autorių vokai nebus atidaromi. Rankraščiai siunčiami šiuo adresu: Antanas Vaičiulaitis, 9307 Chanute Dr., Bethesda, Md. 20014, tel. 301-530-6276.

LIETUVIŲ OPEROS SPEKTAKLIAI

Chicago lietuvių operos kolektyvas šių metų sezonui stato dvi operas: Carminą Buraną ir Pajacius.

Spektakliai įvyks š. m. balandžio 19, 20 ir 26 d.d. Marijos auditorijoje.

Dirigentas A. Vasaitis, režisierius D. Hicks, solistai — G. Čapkauskienė, M. Momkienė, C. Kogut, S. Baras, A. Brazis, A. Grigas, P. Gudas, J. Savrimas, L. Stukas ir operos choras. Baletas — 40 šokėjų, choreografija V. Karosaitė ir J. Puodžiūnas.

Billietus prašoma įsigyti iš anksto Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629, telef 312-471-1424.

• Dail. Jadvygos Paukštiešės meno kūrinius pavelsius galima įsigyti pas: A. Bacevičių, 114 Grasmere St., Newton, Ma. 02158.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

A. A.

JONUI DAUGIRDUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame Jo žmoną,
dukterį JANINĄ ZORONSKIENĘ, sūnų
ALGĮ ir jų šeimas

Jonas ir Juozas
Račylos

A. A.

EMILIJAI STEPONIENEI

mirus, jos vyrui BALIUI ir artimiesiems
nuoširdžiausią užuojautą reiškiamo

Grażina ir Jonas
Budriai
Jadvyga ir Edmundas
Čapai

A. + A.

EMILIJAI STEPONIENEI

mirus, mielą BALĮ STEPONĮ skausmo valandoje giliai užjaučiame ir kartu liūdime

Apolina, Linas,
Julytė ir Raimondas
Staškūnai

Juno Beach, Florida